

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZY

„Dorastanie do wartości”

**Szkoła Podstawowa nr 1
im. Mariusza Zaruskiego
w Gdańsku**

„Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki.

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata”.

USTAWA O SYSTEMIE OŚWIATY

Motto:

***„...W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek
stawał się coraz bardziej człowiekiem...”***

Jan Paweł II

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
1. Szkolny program wychowawczy – podstawa prawna	6
2. Cele, misja i wizja szkoły	7
3. Diagnoza wychowawcza	9
4. Program wychowawczy szkoły	
4.1. Koncepcja programu	10
4.2. Program wychowawczy dla klas 0 – 3	13
4.3. Program wychowawczy dla klas 4 – 6	18
4.4. Program wychowawczy dla klas 7 – 8 i oddziałów gimnazjalnych	24
5. Szkolny program profilaktyki – podstawa prawna	31
5.1. Zachowania ryzykowne i ich przyczyny	33
5.2. Założenia programu	36
5.3. Cele programu	38
5.4. Treści programu profilaktyki ze wskazaniem adresata	41
5.5. Strategie i metody realizacji programu profilaktycznego	42
5.6. Szczegółowy plan działań profilaktycznych dla klas 0 – 5	45
5.7. Szczegółowy plan działań profilaktycznych dla klas 6 – 8 i oddziałów gimnazjalnych	51
5.8. Procedura ewaluacji	64
6. Podmioty współpracujące ze szkołą	65
7. Ważne telefony w rejonie Gdańska	67
8. Załączniki	69

WSTĘP

Cele i powinności wychowawcze wynikające ze Statutu Szkoły Podstawowej nr 1 im. Mariusza Zaruskiego w Gdańsku.

Szkoła spełnia funkcje: kształcącą, wychowawczą, opiekuńczą, kompensacyjną, kulturotwórczą, tworząc warunki do wielostronnego rozwoju uczniów (intelektualnego, emocjonalnego, moralno - społecznego, estetycznego i fizycznego).

Szkoła uczy wykorzystania uzyskanej wiedzy w życiu codziennym, rozwija zainteresowania i uzdolnienia przygotowuje do świadomego kierowania własnym rozwojem oraz dokonania wyboru dalszej drogi kształcenia.

Kształcenie i wychowanie ma na celu:

- uczenie miłości do ojczyzny poprzez: poszanowanie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, godła i symboli narodowych, poznania teraźniejszości i przeszłości kraju, budzenie szacunku do postępowych tradycji narodu polskiego, jego kultury, literatury i języka;
- wychowanie do pokoju;
- przygotowanie do życia w rodzinie, społeczeństwie, szkole i środowisku, nabywanie umiejętności spełniania powinności wzorowego ucznia, dobrego kolegi, odpowiedzialnego członka rodziny i pracownika, wzorowego obywatela;
- przygotowanie do aktywnego i twórczego uczestnictwa w kulturze, nauce, kształtowanie wrażliwości na piękno, wzbogacanie doznań potrzeb estetycznych, rozwijanie własnych uzdolnień artystycznych;
- włączenie uczniów do działań służących ochronie środowiska, uświadomienie im roli i zadań człowieka w kształtowaniu środowiska;
- rozwijanie kultury i sprawności fizycznej, kształtowanie nawyków uprawiania sportu i innych form aktywnego odpoczynku.

Uczeń powinien być przygotowany do dalszej nauki, życia i pracy, w szczególności:

- rozwijania zdolności poznawczych, zainteresowań i uzdolnień;
- wyróżniania się wartościowymi cechami woli i charakteru: **godnością, uczciwością, samodzielnością, wytrwałością, obowiązkowością i wrażliwością;**
- opanowania umiejętności planowania i organizowania nauki, pracy i wypoczynku oraz uczestnictwa w pracy zespołowej, korzystania ze źródeł informacji, dostrzegania, formułowania i rozwiązywania problemów, dyskusowania i prezentowania własnych poglądów, przygotowania do samokształcenia, samokontroli i samooceny efektów pracy;
- doceniania znaczenia techniki i postępu technicznego dla rozwoju cywilizacji;
- sumiennej i rzetelnej pracy;
- nabywania niezbędnego doświadczenia, czynnego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej, samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych, rodziny i środowiska;
- rozumienia i doceniania wartość własnego życia i zdrowia oraz przeciwstawiania się wszelkim przejawom demoralizacji i patologii społecznej.

1. Szkolny program wychowawczy - podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483),
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991, nr 120, poz. 526 ze zm.),
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku -Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r., poz. 59),
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 1943 ze zm.),
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015, poz.1113),
- Rozporządzenie MEN z dnia z 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017r., poz. 1578),
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015, poz. 1249),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 r., poz. 356),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz.1591),
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV,
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży,
- Narodowy Program Zdrowia.

2. Cele, misja i wizja szkoły

WIZJA SZKOŁY W GDAŃSKU

Jesteśmy szkołą, która:

- stwarza warunki do wszechstronnego rozwoju ucznia,
- towarzyszy młodemu człowiekowi w procesie dorastania do wartości poprzez miłość, mądrość, prawdę i odpowiedzialność,
- wychowuje poprzez działanie, motywacje i wzorce,
- przygotowuje do dalszego etapu kształcenia,
- dba o wysoki poziom zajęć edukacyjnych,
- prowadzi w szerokim zakresie działania kół zainteresowań,
- stwarza warunki do pracy zespołowej,
- pobudza do aktywności, kreatywności, samodzielności,
- dba o partnerskie relacje między uczniami, nauczycielami, rodzicami społecznością lokalną i szkołą,
- uczestniczy w inicjatywach związanych z budowaniem wspólnoty europejskiej.

MISJA SZKOŁY

Naszym celem jest prowadzenie kształcenia o najwyższej jakości, wychowania ucznia odpowiedzialnego, twórczego, wrażliwego na dobro drugiego człowieka oraz świadomego dokonywania przez siebie wyborów opartych na akceptowanym społecznie systemie wartości.

Wypełniając Misję szkoła musi koncentrować się na:

- umożliwianiu uczniom nauki w sposób wydajny i efektywny,
- popieraniu wszelkich działań wspomagających proces uczenia się oraz eliminowania wszystkiego, co w nauce przeszkadza,
- tworzeniu atmosfery sprzyjającej partnerstwu, tolerancji i wzajemnej życzliwości,
- promowaniu postaw otwartości, aktywności i odpowiedzialności,
- tworzeniu partnerskiej wspólnoty nauczycieli, uczniów i rodziców.

CELE SZKOŁY

Cele i powinności wychowawcze wynikające z zadań ogólnych szkoły przyjęte do realizacji przez Szkołę Podstawową nr1 im. Mariusza Zaruskiego w Gdańsku

Nauczyciele powinni dążyć do **wszechstronnego rozwoju ucznia** jako nadrzędnego celu pracy edukacyjnej.

Edukacja szkolna polega na harmonijnej realizacji przez nauczyciela zadań w zakresie **nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania**.

Zadania te tworzą wzajemnie uzupełniające się i równoważne wymiary pracy każdego nauczyciela.

Szkoła w zakresie **nauczania**, co stanowi jej zadanie specyficzne, zapewnia uczniom w szczególności:

1. Naukę poprawnego i swobodnego wypowiedzania się, pisania i czytania ze zrozumieniem.
2. Poznawanie wymaganych pojęć i zdobywanie rzetelnej wiedzy na poziomie umożliwiającym co najmniej kontynuację nauki na następnym etapie kształcenia.
3. Dochodzenie do rozumienia, a nie tylko do pamięciowego opanowania przekazywanych treści.
4. Rozwijanie zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego.
5. Traktowanie wiadomości przedmiotowych, stanowiących wartość poznawczą samą w sobie w sposób integralny, prowadzący do lepszego rozumienia świata, ludzi i siebie.
6. Poznawanie zasad rozwoju osobowego i życia społecznego.
7. Poznawanie dziedzictwa kultury narodowej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej.

Nauczyciele w swojej pracy **wychowawczej**, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

1. Znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
2. Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
3. Mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
4. Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych.
5. Poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
6. Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako postawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
7. Przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się.
8. Kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

3. Diagnoza wychowawcza

ANALIZA SYTUACJI I ŚRODOWISKA

Ocena rzeczywistości

Przyjęty przez naszą szkołę program wychowawczo-profilaktyczny wynika z oceny rzeczywistości społecznej w systemie wolnej gospodarki, otwartej konkurencji i kształtowania kompetencji kluczowych niezbędnych w przyszłym zawodowym życiu naszych uczniów. Zauważamy nasilający się kryzys duchowy, kulturowy, brak autorytetów i wszechobecność pseudo-autorytetów, Coraz częściej spotykamy się z ogólnym przeświadczeniem uczniów, że tylko sukces za wszelką cenę ma rację bytu, a ten, kto go nie osiąga, jest bez wartości.

Charakterystyka środowiska szkolnego:

- uczniowie pochodzą z różnych środowisk społecznych (wykształcenie, status społeczny, zawód, zamożność),
- duża część uczniów to mieszkańcy Moreny,
- ponad 90% uczniów jest wyznania rzymsko – katolickiego,
- dzieci i młodzież bardzo zróżnicowana pod względem możliwości intelektualnych, motywacji do nauki, zainteresowań,
- duża ilość uczniów z dysfunkcjami (dysleksja, dysortografia, dysgrafia),
- uczniowie niepełnosprawni (na każdym poziomie nauczania- oddziały integracyjne),
- w szkole znajdują się również uczniowie z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych wychowawczo lub wymagających pomocy finansowej,

Środowisko osiedlowe:

- osiedle Morena należy do gminy Wrzeszcz i jest typowym osiedlem wielkomiejskim
- na osiedlu znajduje się kilka szkół między innymi:
 - SP-2
 - XX LO
 - Liceum Handlowe i Gimnazjum (przy parafii Bożego Ciała)
 - Prywatna Szkoła Muzyczna
- i innych instytucji użyteczności kulturalnej i społecznej:
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa
 - osiedlowa biblioteka
 - Osiedlowy Dom Kultury
 - Poradnia PPP nr 5
 - klub osiedlowy
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
- na osiedlu znajdują się dwa kościoły (prężnie działające na rzecz lokalnego środowiska)
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy fundacji „Sprawni Inaczej”.
- Gdańskie Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Promyk Nadziei”.
- Środowiskowe organizacje młodzieżowe – Zuchy i Harcerze.

4. Program wychowawczy szkoły

4.1 Koncepcja programu „Dorastanie do wartości”

WYCHOWANIE Proces wspomaganie dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA Proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

**Wartościami na jakich opieramy proces wychowania i samowychowania dziecka są:
MIŁOŚĆ, MĄDROŚĆ, PRAWDA, ODPOWIEDZIALNOŚĆ, WOLNOŚĆ i TOLERANCJA.**

Wybraliśmy te wartości uniwersalne, które naszym zdaniem są wartościami pozwalającymi :

- osiągnąć wyznaczone cele w życiu:
- w życzliwej atmosferze funkcjonować w grupie:
- eliminować przejawy rasizmu i dyskryminacji:
- postrzegać piękno i dobro tego świata:
- rozbudzać poczucie przynależności regionalnej i narodowej.

Patronem naszej szkoły jest Mariusz Zaruski (ur. 31.01.1867.)

Postać wszechstronna – fotografik, malarz, poeta i prozaik. Marynarz, żeglarz i podróżnik. Konspirator, zesłaniec, legionista, ułan, wreszcie generał brygady i adiutant generalny prezydenta RP. Taternik, grotołaz, ratownik, instruktor i popularyzator narciarstwa i turystyki górskiej. Założyciel Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Instruktor harcerski ZHP i wychowawca młodzieży.

Przez całe życie poświęcał się intensywnej działalności państwowej i społecznej. Również przez całe życie intensywnie ćwiczył, zachowując wysportowaną sylwetkę do późnej starości. Przybliżając jego sylwetkę pragniemy wskazać kierunek poszukiwania wzorców i autorytetów.

PRZYJAŹŃ/MIŁOŚĆ to relacja, rodzaj więzi między ludźmi, która wiąże się z odpowiedzialnością za innych. To troska, szacunek dla siebie i drugiego człowieka.

MĄDROŚĆ

- to ustawiczne dążenie do pełni człowieczeństwa; świadomość tego, co jest dobre, a co złe

świadomość praw i mechanizmów rządzących światem.

- podstawą mądrości jest zaakceptowanie siebie i świata.

- to odpowiedzialność za to, co mówimy i czynimy. a także za to, jakimi wartościami się kierujemy.

PRAWDA/ODWAGA to zgodność treści z rzeczywistym stanem rzeczy, objawiająca się pełniejszym rozumieniem świata, człowieka, wartości, sensu i jakości życia. Trzeba odwagi aby żyć zgodnie z prawdą i według uniwersalnych wartości.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ to umiejętność podejmowania decyzji oraz gotowość do przyjęcia jej skutków.

WOLNOŚĆ to możliwość dokonywania wyborów w zgodzie z prawdą i w wierności uniwersalnym zasadom etyki, bez naruszania wolności drugiego człowieka.

TOLERANCJA to postawa odznaczająca się poszanowaniem poglądów, zachowań i cech innych ludzi, a także ich samych.

Istotą programu „**DORASTANIE DO WARTOŚCI**” jest:

- 1) porozumienie między rodziną i szkołą uwzględniające:
 - pierwszeństwo rodziców w wychowaniu dzieci,
 - skupienie aktywności na tych wartościach, które łączą rodzinę i szkołę,
- 2) dokonywanie koniecznych zmian w programie, które zapewniłyby zgodne oddziaływanie wychowawcze,
- 3) autentyczność wychowania rozumiana jako stała gotowość wspólnoty szkolnej do respektowania przyjętego systemu wartości.

Program zakłada trzy płaszczyzny wychowania:

- 1) przez **działanie** rozumiane jako stwarzanie sytuacji dydaktyczno- wychowawczych, w których, wychowankowie będą musieli wykazać się określonymi pożądanymi postawami.
- 2) przez **motywację** uwzględniającą
 - nagrody
 - próg tolerancji
 - konsekwencje
- 3) przez **poszukiwanie wzorców i autorytetów**

Główne cele wychowania i profilaktyki:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.

3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.

4.2 Program wychowawczy dla klas 0-3

Klasy 0-3

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> Zapoznanie z symbolami narodowymi. Poznawanie przez uczniów najbliższej okolicy, stolicy i innych miast polskich Poznawanie swojej miejscowości Poznawanie sylwetek słynnych Polaków, patrona szkoły. 	<p>Pogadanki, Wycieczki i Zielone Szkoły, udział w uroczystościach szkolnych, filmy, audycje telewizyjne i inne</p>	<p>Uczeń kształtuje w sobie poczucie tożsamości narodowej, przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej</p>
<ol style="list-style-type: none"> Wdrażanie do odejmowania zadań i odpowiedzialności za ich realizację Wspólne organizowanie imprez klasowych, niektórych zajęć, dekoracji klasy itp. Wdrażanie do zdrowego stylu życia. Kształtowanie postaw ograniczonego zaufania do osób nieznanymi. 	<p>Wybory samorządu klasowego, przydział czynności, współuczestniczenie uczniów w przygotowywaniu imprez klasowych, pomoc słabszym, niepełnosprawnym, chorym. Pogadanki, realizacja programów zdrowotnych samopomoc koleżeńska, opieka nad klasopracownią</p>	<p>Dziecko ma poczucie przynależności do klasy, współdziała w grupie, uczy się postaw społecznych, wychowuje się do demokracji i samorządności. Uczniowie znają i przestrzegają zasad higieny osobistej, wiedzą jakie są zagrożenia dla ich zdrowia. Zwracają się o pomoc do dorosłych w sytuacjach trudnych</p>
<ol style="list-style-type: none"> Omówienie z uczniami praw i obowiązków dziecka w rodzinie. Wzmacnianie więzi emocjonalnej z rodziną. Przekazywanie systemów wartości związanych z rodziną. 	<p>Pogadanki, organizowanie Dnia Dziecka, Matki, Ojca, Babci, Dziadka, Dni Rodziny, dofinansowanie obiadów, pomoc</p> <p>Analiza tekstów literackich, filmy, rozmowy, Festyn Rodzinny</p>	<p>Uczeń rozumie rolę i znaczenie rodziny w życiu człowieka. Uczeń zna numery telefonów instytucji,</p>

1. Szczególna opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych patologią.	Współpraca z instytucjami wspomagającymi.	Uczeń wie, gdzie należy szukać pomocy w sytuacjach, gdy zagrożone jest jego zdrowie, życie oraz jego bliskich, znajomych.
2. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia, dziecka, człowieka.	Pogadanki, zajęcia profilaktyczne	Rozpoznaje sytuacje zwiastujące zagrożenie.
3. Przekazanie informacji o tym, gdzie należy szukać pomocy np. w sytuacjach naruszania nietykalności, przemocy itp.	Warsztaty , zajęcia profilaktyczne	
4. Wdrażanie do współpracy, jako formy zapobiegania zachowaniom agresywnym.	wolontariat, praca w grupach na zajęciach	

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i rówieśniczej.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
1. Rozpoznanie środowiska rodzinnego pod kątem występowania problemów w rodzinie	Ankieta, wywiad, obserwacja ucznia na terenie szkoły, , rozmowy z rodzicami i uczniami	Uczeń poznaje i stosuje elementarne normy współżycia społecznego w grupie rówieśniczej.
2. Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji w przypadku wystąpienia problemów natury społeczno – moralnej.	Rozmowy, pogadanki , filmy Bajki terapeutyczne, psychodrama.	Jest tolerancyjny , potrafi zachować się w sytuacjach trudnych.
3. Integrowanie społeczności klasowej.	Andrzejki, wigilia klasowa, wycieczki, zabawy klasowe.	
1. Organizowanie pomocy koleżeńskiej.	Modelowanie postaw, wyznaczanie dyżurnych, odpowiedzialnych.	Dziecko uczy się wrażliwości na potrzeby innych, przyswaja sobie podstawowe zasady tolerancji.
2. Wdrażanie do poszanowania odmienności innych w sferze wiary, poglądów, upodobań zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej itd.	Pogadanki, psychodramy, dyskusje. Uczenie reagowania na zjawiska przemocy. Indywidualizacja nauczania, realizacja IPET	Potrafi zachować się w sytuacjach konfliktowych.

<p>3. Rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań pod kątem uczciwości,</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się, mówienia „nie”, gdy kto namawia do czegoś złego</p>	<p>Zawieranie kontraktów klasowych, rozmowy, psychodramy, filmy, spotkania z funkcjonariuszami policji/straży miejskiej, kontakty z rodzicami,</p>	<p>Dziecko uczy się uczciwości, odpowiedzialności, asertywności, dokonywania słuszych wyborów.</p>
--	--	--

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<p>1. Edukacja teatralna, i biblioteczna</p> <p>2. Przygotowywanie i oglądanie spektakli teatralnych przygotowanych przez uczniów z okazji uroczystości klasowych lub świąt.</p> <p>3. Zwiedzanie zabytków, wystaw muzealnych i artystycznych.</p> <p>4. Edukacja czytelnicza i medialna.</p> <p>5. Promowanie książki, muzyki, kontaktu ze sztuką jako formy spędzania czasu wolnego i zdobywania wiedzy o świecie i sobie samym.</p> <p>6. Zapoznanie uczniów z przeznaczeniem i obsługą nowoczesnych urządzeń technicznych.</p> <p>7. Dostrzeganie różnic między rzeczywistością, a przekazem medialnym.</p>	<p>Pogadanki, wycieczki, lekcje biblioteczne, pasowanie na czytelnika, aktywizujące metody pracy, konkursy, udział w olimpiadach i konkursach wiedzy.</p> <p>Spotkania z autorami podręczników i książek dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Konkursy, plastyczne, spotkania z ludźmi znanymi w środowisku inscenizacje, wystawki książek.</p>	<p>Uczeń zna zasady zachowania się w teatrze, bibliotece, muzeum i innych miejscach kultury.</p> <p>Czuje się członkiem zespołu klasowego, potrafi skutecznie poszukiwać potrzebnej wiedzy, korzysta w odpowiedni sposób z dóbr kultury</p> <p>Dziecko podejmuje próby twórczego uczestnictwa w kulturze, poznaje rolę i znaczenie kultury i sztuki w życiu człowieka.</p> <p>stosuje wiedzę i umiejętności w życiu codziennym, uczy się krytycznie i racjonalnie korzystać z oferty medialnej</p>

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej. 2. Realizacja profilaktyki zdrowego uzębienia. 3. Wdrażanie uczniów do utrzymywania w czystości miejsca pracy. 4. Udział uczniów w konkursach o tematyce zdrowotnej. 5. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy. 	<p>Pogadanki, rozmowy, spotkania z pielęgniarką, fluoryzacja, konkursy.</p>	<p>Uczeń rozumie potrzebę dbałości o higienę osobistą.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, w drodze do szkoły i ze szkoły. 2. Uczucie prawidłowych zachowań w razie, np. pożaru, wypadku, kradzieży. 3. Wdrażanie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej. 4. Zapoznanie dzieci z właściwym zachowaniem na wypadek alarmu. 	<p>Pogadanki, spotkania z policjantem, filmy, konkursy plastyczne, układanie harmonogramu dnia (sen, nauka, wypoczynek), próbny alarm.</p>	<p>Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, stara się je przestrzegać. Uczeń wie jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, zna telefony alarmowe.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z optymalnym rozkładem posiłków w ciągu doby. 	<p>Spotkania z pielęgniarką, intendentką, filmy, realizacja programu profilaktyki uzależnień,</p>	<p>Uczeń poznaje zasady zdrowego odżywiania się i ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną.</p>

<ol style="list-style-type: none"> 2. Przedstawienie pozytywnego albo szkodliwego wpływu niektórych pokarmów na zdrowie człowieka. 3. Ukazywanie szkodliwości tzw. używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka. 4. Kształcenie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych. 		<p>Stara się poprawnie wartościować i wybierać programy oraz kontrolować czas.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka zabaw ruchowych, gier, zabaw terenowych i częste ich stosowanie. 2. Objęcie fachową opieką uczniów z wadami postaw. 	<p>Wycieczki piesze, turnie-je sportowe, festyn z okazji Dnia Dziecka, gimnastyka korekcyjna.</p>	<p>Uczeń docenia znaczenie aktywności ruchowej.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności obserwowania przyrody. 2. Uświadamianie odpowiedzialności za czystość środowiska. 3. Dbanie o stan środowiska w najbliższej okolicy. 4. Rozwijanie zainteresowań edukacją proekologiczną. 	<p>Wycieczki po okolicy, do parku , lasu, spotkania z leśniczym, dokarmianie ptaków i zwierząt, udział w akcjach: Sprzątanie świata, Dzień Ziemi, selektywna zbiórka surowców wtórnych</p>	<p>Uczeń poznaje współzależność między człowiekiem, a środowiskiem naturalnym.</p>

4.3 Program wychowawczy dla klas 4-6

Klasy 4-6

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none">1. Kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla historii, tradycji i symboli narodowych.2. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami obywateli zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.3. Zapoznanie z historią, tradycjami i symbolami narodowymi.4. Zapoznanie z sylwetkami sławnych Polaków.	<p>Uroczystości szkolne, środowiskowe (Święto Niepodległości, 3 Maja), konkursy, wystawki gazetki, wycieczki do miejsc Pamięci Narodowej, „Żywe” lekcje historii.</p>	<p>Uczeń posiada poczucie tożsamości narodowej, wie, jak stać się dobrym obywatelem swego kraju i chce nim zostać.</p>
<ol style="list-style-type: none">1. Stwarzanie uczniom możliwości współdecydowania o klasie i szkole.2. Pogłębienie znajomości i rozumienia zasad zawartych w Deklaracji Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka3. Zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania demokratycznego państwa.4. Uczenie zasad demokracji poprzez stosowanie metod aktywnego nauczania.5. Wykorzystywanie wyborów Samorządowych i parlamentarnych do zapoznawania się	<p>Praca w samorządzie klasowym i szkolnym, opieką nad pracownią, terenem szkolnym, organizowanie imprez klasowych i szkolnych.</p> <p>Obchody Dnia Praw Człowieka Obchody Tygodnia Demokracji</p>	<p>Uczeń przyswaja postawy społeczne, uczy się demokracji i samorządności.</p>

z zasadami demokracji i uczenia się kultury politycznej.		
--	--	--

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja treści etyczno – moralnych zawartych w programach nauczania. 2. Tworzenie zasad dla grup klasowych 3. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu 4. Zapoznanie uczniów z odpowiedzialnością karną za konkretne wykroczenia popełniane przez nieletnich 5. Uczenie szacunku dla cudzej i prywatnej własności, eliminowanie kradzieży i niszczenia mienia. 6. Stała kontrola wypełniania obowiązku szkolnego pod kątem frekwencji. 7. Proponowanie wzorców osobowych zaczerpniętych z historii, literatury, świata współczesnego. 	<p>Uroczystości szkolne, realizacja treści zawartych w programach nauczania, katechezy, spotkania z pedagogiem, psychologiem, funkcjonariuszem policji lub Straży Miejskiej, ankiety, dyskusje, debaty, wywiady, psychodramy.</p>	<p>Uczeń staje się wrażliwy na potrzeby innych, zna podstawowe zasady tolerancji. Postępuje zgodnie z zasadami społecznymi.</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzenie wiedzy nt. praw dziecka zawartych w Konwencji Praw Dziecka i jej przestrzegania w Polsce i innych krajach. 2. Realizacja programu Wychowania do Życia w Rodzinie. 3. Kontynuowanie przekazywania systemów wartości związanych z rodziną. 4. Szczególna opieka nad dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych. 	<p>Pogadanki, dyskusje, organizowanie spotkań z udziałem członków rodziny.</p>	<p>Uczeń pogłębia swoją wiedzę nt. rodziny i zasad jej funkcjonowania. Rozumie znaczenie praw naturalnych i ustanowionych przez człowieka.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminowanie agresywnych zachowań i prób siłowych rozwiązywania konfliktów. 2. Uczucie się właściwych sposobów rozwiązywania konfliktów. 3. Propagowanie życzliwości i otwartości w stosunkach między ludzkich, kultury osobistej, zasad savoir vivre. 4. Promowanie odwagi cywilnej i reakcji w przypadku bycia świadkiem przemocy, wandalizmu, obrażania innego człowieka – uczenie „mądrej „reakcji. 	<p>Dyskusje, psychodramy, spotkania z funkcjonariuszem policji lub Straży Miejskiej, pedagogiem, psychologiem, nagradzanie wzorowych postaw - wręczenie dyplomu uznania, upominanie źle zachowujących się uczniów, Obchody Dnia Życzliwości.</p>	<p>Uczeń zna podstawowe zasady obowiązujące w stosunkach międzyludzkich, stosuje w praktyce obowiązujące procedury zachowania się w sytuacjach problemowych.</p>

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie i wzmacnianie wszechstronnego rozwoju uczniów 2. Przydzielanie zadań o zróżnicowanym stopniu trudności i sposobie realizacji w zależności od uzdolnień, możliwości, rozwoju i postępów ucznia. 3. Zapoznanie uczniów z różnymi technikami zdobywania wiedzy. 4. Przygotowanie do życia w społeczeństwie informacyjnym. 5. Praca z uczniem zdolnym i mającym problemy w nauce. 	<p>Ankiety, współpraca z rodzicami, Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, koła zainteresowań, nauczanie indywidualne, przygotowanie uczniów do konkursów.</p> <p>Warsztaty dotyczące zagrożeń – cyberprzemoc</p>	<p>Uczeń poznaje swoje możliwości i predyspozycje. Potrafi świadomie korzystać ze środków komunikacji masowej, zna i wykorzystuje w praktyce podstawowe zasady posługiwania się komputerem i technologią informacyjną</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów ze sposobami zdobywania informacji 2. Zespołowe przygotowanie i prezentowanie wiedzy zdobytej na dany temat. 3. Przygotowanie zespołu uczniów do obchodów uroczystości zgodnie z kalendarzem imprez. 	<p>Udostępnianie czasopism, książek, filmy, Internet. Prezentacja uzdolnień, udział w konkursach przedmiotowych, ekologicznych, gry w warcaby i szachy.</p>	<p>Uczeń poznaje sposoby samodzielnego zdobywania wiedzy, rozwijania uzdolnień i zainteresowań. Potrafi sprostać stawianym przed nim wymaganiom związanym z dalszą edukacją.</p>

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego i bezpiecznego stylu życia.

Zadania	Metody	Efekty oddziaływań wychowawczych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczulenie na szczególną dbałość o higienę ciała i odzieży w okresie dojrzewania. 2. Propagowanie zasad racjonalnego odżywiania się, dbania o rozwój fizyczny. 3. Rozpowszechnianie profilaktyki zagrożeń, uzależnień. 4. Ukazywanie szkodliwości hałasu i dłuższego w nim przebywania. 5. Przekazywanie podstawowej wiedzy nt. udzielania pierwszej pomocy. 6. Zapoznanie uczniów z instrukcjami obowiązującymi w razie ogłoszenia alarmu, również tzw. próbne alarmy. 7. Promowanie racjonalnego rozkładu dnia: sen, czas poświęcony na naukę i wypoczynek. 	<p>Pogadanki, filmy, spotkania z pielęgniarką, konkurs wiedzy o uzależnieniach, warsztaty dla uczniów nt. udzielania pierwszej pomocy, pogadanki zajęcia z psychologiem i pedagogiem. Realizacja programów profilaktycznych.</p>	<p>Uczeń dba o higienę osobistą, rozwój fizyczny i psychiczny.</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazywanie znaczenia czynnego wypoczynku na świeżym powietrzu w dobie rozwoju techniki, komputeryzacji i innych. zagrożeń cywilizacyjnych. 2. Zapoznanie uczniów ze skutkami ingerencji człowieka w świat przyrody, aktualnym stanem środowiska naturalnego. 3. Zapoznanie z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska. 4. .Dbanie o czystość wyznaczonego rejonu szkoły i najbliższego otoczenia. 5. Uczenie właściwego zachowania w kontaktach z przyrodą, eliminowanie zjawiska znęcania się nad zwierzętami. 	<p>Wycieczki klasowe, rowerowe, rajdy, biwaki, zabawy terenowe, pogadanki, dyskusje, SKS, treningi, festyny, selektywna zbiórka surowców wtórnych, Obchody Dnia Ziemi, Sprzątanie świata, konkursy, wystawki, inscenizacje.</p>	<p>Uczeń docenia znaczenie sportu, rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu, działa na rzecz ochrony swojego najbliższego środowiska, propaguje idee ochroniarskie w najbliższym środowisku.</p>
---	---	---

4.4 Program wychowawczy dla klas 7-8 i oddziałów gimnazjalnych

Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, uczuć patriotycznych, świadomości swoich praw i obowiązków. Ugruntowywanie świadomości zagrożeń współczesnego świata dla zdrowia i bezpieczeństwa młodego człowieka oraz kształtowanie prawidłowych postaw wobec tych zagrożeń. Wzmacnianie znaczenia więzi i właściwych relacji w rodzinie dla zdrowego rozwoju psychospołecznego młodzieży

ZADANIA	METODY	EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH
<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrwalanie świadomości narodowej, kształtowanie znajomości historii narodu polskiego, znaczenia symboli narodowych 2. Poznawanie przez uczniów historii swojej miejscowości, regionu, najbliższych miast oraz dalszych regionów Polski. 3. Poszerzanie wiedzy na temat życia i osiągnięć patrona szkoły. 4. Poznawanie sylwetek słynnych Polaków ich wkładu w rozwój kraju i jego historii. 	<p>Pogadanki, lekcje wychowawcze, apele okolicznościowe, realizacja projektów, koła zainteresowań (np. Ciekawy Gdańsk, koło turystyczne), wycieczki i wyjścia na terenie Trójmiasta i okolic, udział w uroczystościach szkolnych z okazji np. Dnia Patrona, udział w uroczystościach, marszach, np. z okazji Dnia Niepodległości, Dnia Żołnierzy Wyklętych</p>	<p>Uczeń kształtuje poczucie tożsamości narodowej, przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej.</p> <p>Uczeń rozwija uczucia patriotyczne, ma świadomość, ciągłości historycznej kolejnych pokoleń oraz wpływu bohaterskich czynów wielkich Polaków na współczesne rozumienie wolności i niepodległości.</p> <p>Uczeń zna i rozumie znaczenie osiągnięć słynnych Polaków dla historii nauki, sztuki, literatury.</p> <p>Uczeń zna postać i osiągnięcia Mariusza Zaruskiego.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrażanie do podejmowania nowych działań i kształtowanie odpowiedzialności za ich realizację poprzez pracę na rzecz środowiska szkolnego (Samorząd Uczniowski, Szkolne Koło Wolontariatu). 2. Inicjowanie i organizowanie nowych działań na terenie szkoły, imprez, reprezentowanie szkoły na zewnątrz. 	<p>Wybory Samorządu klasowego i Szkolnego, praca na rzecz klasy (funkcje gospodarza, zastępcy, skarbnika etc.), praca w realizacji imprez klasowych i szkolnych, angażowanie młodzieży w prace na rzecz młodszych, chorych, słabszych.</p>	<p>Uczeń rozwija poczucie przynależności do zespołu klasowego, społeczności szkolnej, wychowuje się do samorządności, kształtuje motywację do podejmowania nowych działań, inicjatywy.</p> <p>Uczniowie widzą znaczenie ekologicznych postaw wobec własnego zdrowia dla jakości życia, znają podstawowe zagrożenia dla</p>

<p>3. Organizowanie i udział w pomocy koleżeńskiej, aktywności na rzecz innej istoty (zbiórki, akcje wolontariatu, Dzień Życzliwości etc.)</p> <p>4. Wdrażanie do zasad zdrowego stylu życia, właściwych postaw wobec zdrowia swojego i innych.</p> <p>5. Kształtowanie właściwych postaw społecznych.</p>	<p>Spotkania informacyjne z higienistką szkolną, realizacja programów prozdrowotnych, np.6-10-14.</p> <p>Spotkania młodzieży z funkcjonariuszami Straży Miejskiej, psychologiem szkolnym.</p>	<p>zdrowia wynikające z zachowań ryzykownych (używków, zaburzenia zdrowych nawyków, np. odżywiania).</p> <p>Uczniowie wykazują się postawami prospołecznymi, umieją zachować się w sposób aprobowany społecznie, wiedzą, gdzie szukać pomocy w sytuacjach trudnych i kryzysowych.</p>
--	---	---

<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie praw i obowiązków dziecka w rodzinie. 2. Wzmacnianie więzi emocjonalnych w rodzinie. 3. Ukazywanie wagi więzi emocjonalnych w rodzinie dla prawidłowego rozwoju emocjonalnego młodego człowieka. 4. Wzmacnianie wychowawczej funkcji rodziny wobec młodego człowieka znajdującego się w okresie adolescencji. 5. Wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji losowej, rodzinnej, życiowej. 6. Ugruntowywanie w uczniach wiedzy na temat praw dziecka w rodzinie, szkole i społeczeństwie, kształtowanie świadomości postaw wynikających z obowiązków rodzinnych, szkolnych, społecznych i prawnych. 	<p>Organizowanie imprez scalających więzi rodzinne, - np. festynów rodzinnych, angażowanie rodziców w życie szkoły i współdziałanie z dziećmi przy realizacji projektów, np. konkursowych poradnictwo, pomoc psychologiczna, materialna,</p> <p>Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę i rodzinę w procesie wychowania</p> <p>Realizacja programów edukacyjnych , np. Szkoły dla Rodziców i Szkoły dla Rodziców Nastolatka</p>	<p>Uczeń rozumie wagę relacji rodzinnych w życiu każdego człowieka.</p> <p>Uczeń ma potencjalne wsparcie ze strony osób dorosłych ze swojego otoczenia, z którego może skorzystać w trudnej dla siebie sytuacji (rodzice, nauczyciele, osoby sprawujące opiekę psychologiczno – pedagogiczną w szkole).</p> <p>Młody człowiek jest w stanie rozpoznać podstawowe zagrożenia, jest świadom konsekwencji zachowań ryzykownych swoich i osób w swoim otoczeniu.</p> <p>Uczeń posiada wiedzę na temat miejsc, w których może uzyskać pomoc dla siebie i swoich bliskich w sytuacji zagrożenia zdrowia, życia, integralności psychofizycznej</p>
---	--	--

Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, wrażliwości na potrzeby innych, uczciwości, pracowitości, efektywnej współpracy w grupie, skutecznego komunikowania się w relacji ja – rówieśnicy, ja – dorośli. Rozwijanie postaw empatii, tolerancji i akceptacji wobec inności, niepełnosprawności, drugiego człowieka wzrastającego w innej religii, kulturze. Wdrażanie do życia w społeczności rówieśniczej, szkolnej, lokalnej

ZADANIA	METODY	EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokładne rozpoznanie środowiska rodzinnego wychowanków pod kątem wystąpienia ewentualnych problemów emocjonalnych, społecznych choroby, problemy materialne, przemoc w rodzinie uczniów). 2. Wdrażanie uczniów do właściwych reakcji i postaw w przypadku wystąpienia problemów natury społeczno – moralnej. 3. Integrowanie społeczności klasowej i szkolnej tak, aby stworzyć więzi mogące stanowić czynnik chroniący przed pojawieniem się zachowań ryzykownych. 4. Uczenie zasad skutecznej komunikacji interpersonalnej tak aby minimalizować ryzyko wystąpienia konfliktów rówieśniczych, nieporozumień, zachowań agresywnych. 	<p>Ankiety, wywiady, metody obserwacji , pogadanki, spotkania informacyjne, edukacyjne z psychologiem szkolnym, z ramienia poradni Gdańskiego Centrum Profilaktyki, Straży Miejskiej.</p> <p>Realizowanie klasowych programów wychowawczych, spotkania i koncerty profilaktyczne, projekcje filmów i dyskusje. Realizacja założeń projektu Wzrastanie (działania podejmowane przez nauczycieli i wychowawców w ramach projektów „Miłość”, „Odpowiedzialność”, „Prawda”, „Wolność”</p> <p>Organizacja imprez klasowych, szkolnych, wyjazdów, wycieczek</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uwrażliwianie na potrzeby innych istot z otoczenia uczniów. 2. Wdrażanie do konkretnych działań np. zbiórek funduszy na pomoc innym, prace wolontariatu. 3. Promowanie postaw poszanowania odmienności w sferze wiary, poglądów, 	<p>Dyskusje na godzinach wychowawczych, socjoterapia, rozmowy i warsztaty z psychologiem szkolnym , pedagogiem, Organizowanie szkolnych Dni Życzliwości i Tolerancki, Dnia Praw Człowieka, Dnia Godności, Dnia Niepełnosprawnych Współpraca z instytucjami działającymi bezinteresownie na rzecz innych istot żywych (Schroniska dla zwierząt, fundacje, Amnesty International, Caritas etc)</p>	<p>Uczeń kształtuje postawy tolerancji, empatii, życzliwości wobec innych, wzmacnia postawy akceptacji i otwartości na potrzeby drugiego człowieka, umie działać z innymi i na ich rzecz.</p> <p>Uczeń nie pozostaje obojętny na krzywdę innych, podejmuje pierwsze próby reagowania na krzywdę bliźniego, zwierzęcia.</p>

<p>upodobań, zainteresowań, wyglądu zewnętrznego, sytuacji materialnej etc.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uczenie reagowania na zjawiska przemocy i krzywdzenia innych istot. 2. Upowszechnianie korzyści wynikających z pracowitości, samodzielności, uczciwości w wykonywaniu powierzonych młodym ludziom zadań, eliminowanie postaw roszczeniowych, wykorzystywania innych, ściągania, stosowania plagiatu. 3. Kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się w sytuacji presji rówieśniczej dla zachowań niebezpiecznych i ryzykownych. 	<p>Stosowanie kontraktów klasowych, indywidualnych, rozmowy wychowawcze i wspierające, rozmowy i dyskusje na godzinach wychowawczych, warsztaty spotkania z przedstawicielami prawa, spotkania profilaktyczne.</p>	<p>Uczeń rozumie zagrożenia płynące z łamania zasad uczciwości w codziennym życiu, zna konsekwencje psychologiczne i prawne takich zachowań, umie dokonywać właściwych wyborów, kształtuje dojrzałość w podejmowaniu decyzji oraz odpowiedzialność wobec siebie, swojego zdrowia oraz innych w swoim otoczeniu</p>
---	--	--

Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do świadomego odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie i światowe.

METODY	ZADANIA	EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z prawami i obowiązkami zawartymi w dokumentach szkolnych – statucie, WSO zachowania, PSO z poszczególnych przedmiotów. 2. Kształtowanie w uczniach wrażliwości na odbiór sztuki, gustów czytelniczych, wytwarzanie pasji, kształtowanie 	<p>Godziny wychowawcze poświęcone omówieniu praw i obowiązków uczniów oraz konsekwencji wynikających z ich łamania Prace na rzecz społeczności szkolnej i tworzenia prawa szkolnego.</p>	<p>Uczeń zna swoje prawa i obowiązki, rozumie ich wzajemne zależności, korzyści i ograniczenia z nich wynikające, umie odnieść je do spraw codziennego życia, wie, do kogo może się odwołać w sytuacji ich łamania. Uczeń czuje się ważnym członkiem społeczności szkolnej, który ma wpływa na tworzenie rzeczywistości szkolnej.</p>

<p>zainteresowań kulturalnych, czytelniczych i innych.</p> <p>3. Kształtowanie świadomości istnienia innych kultur europejskich, świadomości bycia Europejczykiem.</p> <p>4. Promowanie sztuki, literatury, kontaktu z dobrami nauki i kultury jako ważnej formy spędzania czasu wolnego, kształtowania ciekawości poznawczej, zainteresowań, pasji, stymulowania rozwoju intelektualnego .</p>	<p>Wyjazdy i wyjścia na lekcje w kinie, do teatru, opery, muzeów, bibliotek, realizowanie zadań edukacji czytelniczej, medialnej</p> <p>Organizowanie szkolnych Dni Europy, angażowanie uczniów w prace koła europejskiego, udział młodzieży w miejskich dniach Europy, udział w konkursach wiedzy Spotkania z autorami książek, muzykami, malarzami.</p> <p>Organizowanie Dnia Talentów Warsztatów kreatywności.</p>	<p>Uczeń ma świadomość znaczenia kultury i sztuki w życiu człowieka, podejmuje próby aktywnego uczestnictwa w tworzeniu dóbr kultury.</p>
<p>1. Zapoznanie uczniów ze środowiskiem lokalnym instytucjami publicznymi i ich zadaniami, rodzajami działalności podejmowanymi przez te instytucje.</p> <p>2. Zapoznanie uczniów z obsługą a nowoczesnych urządzeń technicznych, podkreślanie znaczenia postępu technologicznego dla podnoszenia jakości życia człowieka.</p> <p>3. Kształtowanie krytycznych postaw młodego człowieka wobec przekazu medialnego, ukazywanie różnic pomiędzy rzeczywistością, a światem wirtualnym.</p> <p>4. Zapobieganie kryzysom wychowawczym oraz niepowodzeniom szkolnym, podejmowanie działań służących indywidualizacji nauczania oraz wzmocnieniu potencjału ucznia.</p>	<p>Wizyty w urzędach, przedsiębiorstwach, sądach parkach naukowo – technologicznych, centrach naukowych</p> <p>Organizowanie terapii dysleksji, logopedycznych, socjoterapii, warsztatów skutecznego uczenia się, rozwoju osobowości, zajęć z zakresu doradztwa zawodowego</p>	<p>Uczeń poznaje otaczający go świat, staje się samodzielny w załatwianiu spraw, odnajduje swoje miejsce w świecie.</p> <p>Uczeń zyskuje samoświadomość w zakresie własnego potencjału, uzdolnień, umiejętności. Uczeń ma możliwości rozwijania swoich pasji i zdolności.</p> <p>Uczeń potrafi krytycznie ocenić rzeczywistość medialną i wirtualną, zna pojęcie cyberprzemocy, hej tu i wie, jak reagować na takie zjawiska.</p> <p>Uczeń jest gotowy do wyboru szkoły średniej i potrafi określić swoje potrzeby w zakresie wyboru dalszej drogi życiowej.</p>

Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych, umiejętności wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie postaw proekologicznych. Motywowanie do wyboru zdrowego i bezpiecznego modelu życia.

METODY	ZADANIA	EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH
<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrwalanie pozytywnych nawyków higieny, zdrowego odżywiania, postaw prozdrowotnych. 2. Wzmacnianie znaczenia ruchu i aktywności fizycznej dla zdrowia psychofizycznego młodego człowieka. 3. Monitorowanie negatywnych przejawów zachowań negatywnych dla utrzymania zdrowia (profilaktyka zaburzeń odżywiania, nikotynizmu, stosowania substancji psychoaktywnych i leków, przeciwdziałanie autoagresji). 4. Zapoznanie uczniów z zasadami udzielania pierwszej pomocy. 	<p>Realizacja zadań z zakresu edukacji zdrowotnej na lekcjach wychowania fizycznego, biologii, podczas spotkań z higienistką szkolną.</p> <p>Realizacja programów 6 -10-14, profilaktycznych</p> <p>Szkolenia z zakresy zasad udzielania pierwszej pomocy – szkolenia w ramach WOŚP, z funkcjonariuszami Straży Miejskiej.</p>	<p>Uczeń rozumie znaczenie wagi zachowań prozdrowotnych, kształtuje system korzystnych dla zdrowia zachowań i postaw.</p> <p>Uczeń umie zastosować zasady pierwszej pomocy w zdarzeniach codziennego życia.</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrwalanie świadomości i wiedzy uczniów na temat zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, wyjść szkolnych. 2. Uczeń zna zasady bezpiecznego zachowania się w sytuacjach kryzysowych i niebezpiecznych dla zdrowia, życia, mienia (np. w wypadku kradzieży, pożaru, zamachu terrorystycznego). 	<p>Pogadanki, rozmowy i dyskusje z wychowawcą, pedagogiem, przedstawicielami instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w mieście i kraju.</p> <p>Udział uczniów w próbnym alarmach przeciwpożarowych.</p>	<p>Uczeń zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.</p> <p>Uczeń rozumie wagę generowanych przez siebie postaw dla zachowania higieny psychicznej (waga stresu w życiu człowieka, higiena snu dla prawidłowego rozwoju psychicznego młodego człowieka w okresie adolescencji).</p>

<p>3. Wdrażanie uczniów do generowania pozytywnych nawyków i postaw wobec własnego dobrostanu psychicznego (dbałość o higienę psychiczną)</p>		<p>Uczeń zna zasady postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, zna telefony alarmowe, potrafi zareagować, aby chronić siebie i innych w swoim otoczeniu.</p>
<p>1. Utrwalanie prawidłowych nawyków w zakresie odżywiania, ukazywanie szkodliwości różnych substancji i pokarmów na zdrowie człowieka.</p> <p>2. Kształcenie umiejętności krytycznego korzystania z treści zawartych w Internecie, wpływu tzw. netoholizmu na zdrowie młodego organizmu.</p>	<p>Spotkania z higienistką szkolną dietetykiem, lekarzami, edukacja zdrowotna, programy typu 6-10-14 mające na celu wykrywanie potencjalnych chorób i dolegliwości uczniów, programy łączące treści profilaktyczne z edukacją sportową, prozdrowotną typu „ Graj – Odmawiaj”.</p> <p>Zajęcia z zakresu wychowywania do życia w rodzinie.</p> <p>Warsztaty profilaktyki uzależnień.</p> <p>Szkolenia dla rodziców i opiekunów uczniów z zakresu ochrony dzieci przed zagrożeniami płynącymi z Internetu.</p>	<p>Uczeń zna zasady prawidłowego odżywiania, rozumie znaczenie dobrych nawyków zdrowotnych dla zachowania zdrowia i dobrej kondycji.</p> <p>Uczeń stara się poprawnie wartościować i krytycznie dobierać programy telewizyjne i strony internetowe do swoich potrzeb oraz umie kontrolować czas korzystania z nich.</p>
<p>1. Kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych, odpowiedzialności za środowisko naturalne w otoczeniu ucznia.</p> <p>2. Rozwijanie zainteresowań otaczającym światem przyrody, edukacją proekologiczną.</p>	<p>Wycieczki, lekcje terenowe, udział w akcjach ekologicznych , konkursach wiedzy i umiejętności, np. plastycznych, udział w zajęciach kół zainteresowań, akcjach na rzecz środowiska i przyrody.</p>	<p>Uczeń wzmacnia postawy proekologiczne, rozwija zainteresowania i potencjał</p>

5. Szkolny program profilaktyki

Profilaktyka rozumiana jest jako proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla zdrowia i życia człowieka (wg Zbigniewa Bronisława Gasia, 2001). Realizowana jest między innymi na gruncie szkolnym we współpracy ze środowiskiem lokalnym. Działania profilaktyczne mają na celu ochronę człowieka przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Obejmują eliminację lub redukcję czynników ryzyka wystąpienia zachowań niepożądanych oraz wzmacnianie czynników chroniących.

Szkoła jest miejscem realizacji działań z zakresu tzw. profilaktyki uniwersalnej, skierowanej do grupy niskiego ryzyka oraz w mniejszym zakresie profilaktyki selektywnej obejmującej swoim działaniem uczniów, których zachowanie nosi cechy dysfunkcjonalności.

Profilaktyka uniwersalna polega na promowaniu wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom współczesnego świata, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia i radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Szkolny program profilaktyki zawiera opis ogółu działań podejmowanych w celu ochrony młodzieży przed zaburzeniami w prawidłowym funkcjonowaniu i rozwoju oraz działań interwencyjnych podejmowanych w sytuacji pojawiających się zagrożeń.

Szkolny program profilaktyki obejmuje działania podejmowane podczas realizacji programów nauczania i *Programu wychowawczego szkoły*, gdy realizowane są ogólne zadania szkoły, a także działania specyficzne dla profilaktyki.

Program profilaktyki szkolnej został oparty o wcześniejszą diagnozę potrzeb i oczekiwań środowiska szkolnego, czyli uczniów, nauczycieli i rodziców.

PODSTAWA PRAWNA

Program profilaktyki w Szkole Podstawowej nr 1 kieruje się celami i zadaniami zawartymi w:

- Statucie Szkoły.

oraz wytycznymi zawartymi w:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. 1997, nr 78, poz.483),
- Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991, nr 120, poz. 526 ze zm.),

- Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. 2016 poz. 487),
- Ustawie z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1654 z późn. zm),
- Ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 1943 ze zm.),
- Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 882),
- Ustawie z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 957),
- Rozporządzeniu MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015, poz. 1249),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 r., poz. 356).
- Rozporządzeniu MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia
- w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015, poz. 1249),
- Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz.1591),
- Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245).

5.1 ZACHOWANIA RYZYKOWNE I ICH PRZYCZYNY

W tworzeniu programu profilaktycznego szkoły wyodrębniliśmy tzw. zachowania ryzykowne, które stanowią nieodzowny czynnik profilaktyki.

Zachowania ryzykowne (dysfunkcyjne, dysfunkcjonalne, problemowe) to różne działania człowieka zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych dla niego konsekwencji psychologicznych, społecznych i zdrowotnych. Pełnią one podobną funkcję, jak zachowania konwencjonalne, czyli: służą zaspokajaniu potrzeb, realizacji celów rozwojowych i radzenia sobie z przeżywanymi emocjami. Podejmowanie zachowań ryzykownych przez młodzież ma swoje różnorodne przyczyny, przebieg i konsekwencje dla jej rozwoju psychospołecznego, zdrowia i funkcjonowania w otoczeniu. Liczne badania wykazały, iż zachowania ryzykowne u młodych ludzi najczęściej ze sobą współwystępują, jedno może pociągać za sobą drugie, co więcej, zachowania dysfunkcyjne mogą się nawzajem zastępować w przypadku, gdy realizacja jednego z nich jest utrudniona lub niemożliwa.

Bardzo istotne dla pojawienia się w życiu młodej osoby zachowań ryzykownych jest występowanie i wzajemna relacja tzw. czynników ryzyka i czynników chroniących. Czynniki ryzyka to takie cechy, sytuacje i warunki otoczenia społecznego jednostki, które sprzyjają powstawaniu u niej zaburzeń i skłonności do zachowań ryzykownych. Natomiast tzw. czynniki chroniące to takie zjawiska, cechy i fakty z życia młodego człowieka, które stanowią rodzaj ochrony przed ryzykiem podejmowania zachowań ryzykownych, zwiększając odporność jednostki na działanie czynników ryzyka. Są one różne dla różnych społeczności, ale można wyodrębnić pewne cechy wspólne dla pewnych grup czynników.

Przeprowadzona na podstawie ankiet, obserwacji, rozmów indywidualnych z uczniami, rodzicami i nauczycielami diagnoza najważniejszych czynników ryzyka oraz czynników chroniących w społeczności szkolnej umożliwiła stworzenie obrazu struktury tychże czynników i ich wzajemnej korelacji, która przedstawia się następująco:

Rodzaj zachowania ryzykownego	Przyczyny
Wulgaryzmy, brak kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ obyczaje środowiskowe ✓ wzorce wyniesione z domu ✓ chęć zaimponowania innym ✓ wyraz buntu, manifestowanie dorosłości ✓ wzorce propagowane w mediach ✓ niewłaściwe relacje nauczyciel-uczeń ✓ brak reakcji nauczyciela i innych dorosłych ✓ ubóstwo językowe
Nieuzasadniona absencja szkolna	<ul style="list-style-type: none"> ✓ trudności w nauce ✓ presja rówieśnicza ✓ brak zainteresowań ✓ niemożność sprostania ambicjom rodziców i wymaganiom nauczycieli ✓ nuda na lekcjach ✓ brak dyscypliny ✓ chęć zaimponowania innym
Brak zainteresowania nauką	<ul style="list-style-type: none"> ✓ niedostosowanie wymagań do potencjału uczniów ✓ niejasne kryteria oceniania ✓ jakość programów nauczania ✓ brak motywacji do zdobywania wiedzy ✓ osoba nauczyciela ✓ nudne lekcje ✓ negatywny wpływ grupy rówieśniczej ✓ brak zainteresowania ze strony rodziców
Palenie papierosów, picie alkoholu, zażywanie innych środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ciekawość ✓ wpływ reklamy w mediach ✓ wzorowanie się na dorosłych ✓ sposób na odreagowanie napięć ✓ moda, szpan ✓ nuda, przekora, bunt ✓ sytuacja domowa ✓ negatywny wpływ grupy rówieśniczej

<p>Zachowania agresywne, w tym zachowania o charakterze cyberprzemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ negatywne wzorce, także w mediach ✓ sposób na odreagowanie stresu ✓ nawykowy sposób na rozwiązywanie konfliktów ✓ chęć dominowania, zaistnienia w grupie ✓ moda na agresję w grupie rówieśniczej ✓ nieumiejętność radzenia sobie z problemami ✓ odpowiedź na prowokację
<p>Wczesna inicjacja seksualna, w tym skłonność do generowania negatywnych zachowań związanych z seksualnością w Internecie (sexting, grooming, korzystanie ze stron z treściami pornograficznymi)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ niski poziom wiedzy i świadomości seksualnej ✓ ciekawość ✓ wpływ grupy rówieśniczej ✓ moda na „dorosłość” ✓ uległość, nie znajomość zachowań asertywnych ✓ sytuacja domowa ✓ poszukiwanie zaspokojenia ważnych potrzeb psychologicznych – przynależności, bezpieczeństwa, uznania
<p>Uzależnienia tzw. behawioralne, ze szczególnym uwzględnieniem e-uzależnień</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój techniczny i technologiczny ✓ łatwa dostępność Internetu, komputerów, tabletów, telefonów komórkowych ✓ wzorce społeczne i rodzinne ✓ nuda i brak zainteresowań ✓ podatność na wpływ grupy ✓ obecność w sieci jako wyznacznik atrakcyjności interpersonalnej ✓ niski poziom umiejętności interpersonalnych w relacji rzeczywistej z drugą osobą (próba nawiązania relacji zastępujących kontakt w realnym świecie)

Do najważniejszych czynników chroniących, neutralizujących lub osłabiających wpływ czynników ryzyka, które zidentyfikowaliśmy w naszej społeczności szkolnej należą przede wszystkim:

- Silne więzi emocjonalne z rodzicami, przyjaciółmi, osobami znaczącymi w życiu ucznia, wsparcie ze strony otoczenia, jasne reguły rodzinne

i oczekiwania rodziców wobec dziecka, monitorowanie czasu wolnego dziecka, zaangażowanie w jego naukę,

- Duża motywacja osiągnięć i bogate zainteresowania, jasno określone cele, które młody człowiek chce osiągać,
- Rozbudzanie ciekawości poznawczej, zainteresowanie nauką i własnym rozwojem,
- Silne kompetencje osobowościowe umożliwiające radzenie sobie w sytuacjach trudnych, nowych, wymagających dojrzałości, odporności psychofizycznej, takie jak: wiara we własne siły, poczucie sprawstwa, adekwatna samoocena, umiejętności rozpoznawania własnych emocji i radzenie sobie z nimi, umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- Regularne praktyki religijne – odwoływanie się do sfery duchowej uczniów, do rozwoju moralnego, wartościowania myśli i zachowań,
- Ugruntowanie uniwersalnych norm i wartości oraz reguł życia społecznego – ukazywanie dzieciom i młodzieży jasnych zasad zachowania i ich wagi w relacjach społecznych, odwoływanie się do kwestii światopoglądowych w przypadkach wątpliwości egzystencjalnych, kryzysów rozwojowych etc.,
- Działalność uczniów w szkolnych kołach zainteresowań oraz w różnych organizacjach pozaszkolnych eliminująca zjawiska nudy, poszukiwania wrażeń, spełnienia, aprobaty społecznej, frustracji i rodząca poczucie sprawstwa, spełnienia, samorealizacji.

5.2 ZAŁOŻENIA PROGRAMU

- 1) Profilaktyka rozumiana jako wszelkie działania podejmowane w celu zapobiegania niepożądanym procesom i zjawiskom, określanym jako przejawy patologii życia społecznego; jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, dodatnie społecznie postawy uczniów w toku wychowania, realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły, tj. w ramach godzin wychowawczych i w postaci różnych odrębnych zajęć profilaktyczno - edukacyjnych.
- 2) Tworzenie planu szkolnej profilaktyki zostało poprzedzone diagnozą potrzeb naszych uczniów, ich problemów, możliwości oraz uwarunkowań otoczenia, w którym funkcjonują.

- 3) U podstaw programu profilaktyki Szkoły Podstawowej nr 1 w Gdańsku leży przekonanie, iż profilaktykę zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży stanowi każde działanie wychowawcze prowadzone w formie indywidualnej i grupowej, które ma na celu rozwijanie pozytywnych postaw uczniów wobec siebie, rówieśników i dorosłych i jest oparte o wartości uniwersalne, takie jak prawda, wolność, miłość, odpowiedzialność.
- 4) W ścisłym związku z ogólnymi założeniami programu pozostają treści wychowawcze zawarte w klasowych programach wychowawczych przygotowywane przez wychowawców klas, i szczegółowe programy profilaktyczne realizowane w miarę aktualnych potrzeb szkoły przez realizatorów wewnętrznych i zewnętrznych
- 5) Założenia programu są spójne z założeniami Szkolnej Polityki w przypadku krzywdzenia dziecka realizowanej w Szkole Podstawowej nr 1 i opracowanymi przez szkołę procedurami reagowania na różne przejawy zachowań ryzykownych i nieaprobowanych społecznie, które mogą się pojawić na różnych etapach rozwoju.
- 6) Profilaktyka w naszej szkole powinna koncentrować się na wzmacnianiu czynników chroniących, w szczególności na:
 - rozwijaniu zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałaniu niepowodzeniom szkolnym poprzez eliminowanie czynników odpowiedzialnych za pojawianie się trudności edukacyjnych,
 - wspomaganiu rozwoju moralnego uczniów (wychowanie w poszanowaniu norm, wartości i autorytetów),
 - wspomaganiu rozwoju dojrzałych społecznie i emocjonalnie osobowości uczniów, dysponujących zasobem potencjału sprzyjającego radzeniu sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych,
 - stwarzaniu uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów sportowych, muzycznych, minimalizujących pojawianie się nudy i frustracji jako czynników ryzyka sięgania po substancje psychoaktywne,
 - wspomaganiu rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych (działania zmierzające do wzmacniania więzi emocjonalnej z rodzicami), wyposażenie ich w umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo, a także w aktualną wiedzę na temat zagrożeń

współczesnego świata i sposobów radzenia sobie z nimi. Za niezwykle ważną kwestię uznajemy podkreślanie wagi więzi i bliskości między rodzicami a ich dziećmi jako czynnika odgrywającego bardzo ważną rolę w procesie wychowania.

7) Działalność profilaktyczna szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością profilaktyczną w środowisku lokalnym, gdyż odgrywa ono ważną rolę w kształtowaniu osobowości ucznia. Pomocne jest w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do właściwych wyborów życiowych. Aby profilaktyka odniosła właściwy skutek szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

a) placówki kulturalno – oświatowe:

- uczestnictwo w spektaklach teatralnych o charakterze profilaktycznym,
- udział w konkursach organizowanych przez placówki kulturalno-oświatowe,
- uczestnictwo w seansach filmowych o charakterze profilaktycznym;

b) placówki świadczące pomoc psychologiczno - pedagogiczną (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gdańskie Centrum Profilaktyki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Świetlica Środowiskowa przy Parafii Bożego Ciała, Towarzystwo Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”, Poradnia i Punkt Konsultacyjny Monar):

- pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce,
- pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych i dysfunkcyjnych,
- udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej,
- udział w spotkaniach informacyjnych prowadzonych organizowanych przez psychologów, pedagogów, lekarzy specjalistów;

c) wymiar sprawiedliwości (sąd, kuratorzy, Policja, Straż Miejska):

- współpraca z kuratorami Sądu Rodzinnego sprawującymi nadzór nad uczniami,
- udział uczniów, rodziców i nauczycieli w zajęciach prowadzonych przez funkcjonariuszy policji i straży miejskiej na temat przeciwdziałania agresji i przestępczości, odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne, zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, w tym tzw. „nowych narkotyków”, zachowań o charakterze cyberprzemocy.

5.3 CELE PROGRAMU

- stworzenie warunków dla bezpiecznego funkcjonowania uczniów na terenie szkoły, pełnego rozwoju psychospołecznego wychowanków,
- stworzenie warunków dla powstania szkoły wolnej od zagrożeń współczesnego świata, posiadającej jasne i jednoznaczne normy, zasady współżycia oraz współdziałania społeczności szkolnej w procesie wychowania uczniów,
- opracowanie jednoznacznego i spójnego systemu radzenia sobie w sytuacjach zagrożeń na terenie placówki,
- zapobieganie poprzez odpowiednią działalność profilaktyczną takim uzależnieniom jak: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, lekomania, uzależnienia behawioralne,
- zapobieganie przejawom negatywnych zjawisk związanych z niekontrolowanym i nieodpowiedzialnym korzystaniem z Internetu – hejtingowi, stalkingowi, sextingowi, groomingowi i innym,
- promowanie zdrowego stylu życia, ekologicznego podejścia do problematyki zdrowego odżywiania, wagi aktywności fizycznej w życiu człowieka, znaczenia wczesnego rozpoznawania chorób, dbałości o własny dobrostan psychofizyczny,
- kształtowanie właściwych, апробowanych społecznie form zachowania uczniów,
- utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój młodego człowieka, wszechstronny rozwój jego osobowości i potencjału,
- zmiana stereotypowych przekonań na temat stosowania środków psychoaktywnych, wprowadzenie nowoczesnej wiedzy związanej z używaniem substancji zmieniających świadomość i tzw. „nowych narkotyków” (dopalaczy).

CELE OPERACYJNE PROGRAMU

Adresaci działań profilaktycznych nabędą należytą wiedzę i umiejętności w trakcie realizacji programu.

1. Uczniowie

a) cała społeczność szkolna:

- uczniowie nabywają praktyczne umiejętności umożliwiające samostanowienie i obronę własnych praw, ze szczególnym uwzględnieniem asertywności,

umiejętności radzenia sobie w sytuacji presji rówieśniczej, negatywnego wpływu grupy,

- nauczyciele integrują społeczność szkolną oraz stwarzają system wsparcia dla młodzieży, promują działania związane ze zdrowym stylem życia,
- uczniowie posiadają umiejętność podejmowania i realizacji własnych pomysłów oraz trenowanie samodzielności,
- uczniowie zdobywają umiejętność efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,
- uczniowie potrafią budować pozytywny obraz własnej osoby, poczucia własnej wartości, adekwatnej samooceny,
- uczniowie pogłębiają i wzmacniają naturalne systemy wsparcia, tj.: koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie i uczciwość w relacjach z innymi ludźmi,
- uczniowie zdobywają wiedzę i nabywają umiejętności dotyczące zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego.

b) grupa podwyższonego ryzyka:

- uczniowie wykształcają postawy sprzyjające podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z zażywaniem alkoholu i środków odurzających,
- uczniowie rozwijają takie umiejętności interpersonalne jak: chronienie siebie w sytuacji nacisku grupowego, otwartość, empatia, umiejętność odreagowywania napięć i budowania udanych relacji z ludźmi,
- uczniowie potrafią rozwiązywać problemy - określają różnice zdań, akceptują różnice, poszukują rozwiązań,
- uczniowie są przygotowani do radzenia sobie z trudnościami wieku młodzieńczego.

c) grupa najwyższego ryzyka:

- szkoła prowadzi monitorowanie ewentualnych przypadków eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi oraz ukazuje możliwości pomocy w specjalistycznych ośrodkach, grupach samopomocowych,
- szkoła podnosi świadomość młodzieży odnośnie skutków używania środków psychoaktywnych i podejmowania racjonalnych decyzji dotyczących ich zażywania,
- nauczyciele ukazują możliwości stworzenia alternatyw w środowisku dla nadużywania alkoholu, narkotyków, a także innych destruktywnych zachowań,

- uczniowie uczą się umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z przemocą z zewnątrz.

2. Rodzice

Wychowawcy klas lub pedagog/psycholog szkolny organizują spotkania ze specjalistami, na których:

- rodzice poznają motywy sięgania młodzieży po środki uzależniające,
- rodzice zdobywają rzetelne informacje i wiedzę o uzależnieniach i ich wpływie na funkcjonowanie organizmu,
- rodzice poznają możliwości rozpoznawania czy ich dziecko zażywa środki psychoaktywne,
- rodzice poznają możliwości i miejsca pomocy dla osób uzależnionych,
- rodzice są wspomagani przez wychowawców i pozostałych nauczycieli w procesie wychowania dzieci. Pedagodzy wspierają rodziców w miarę ich potrzeb w procesie udzielania pomocy dzieciom, które eksperymentują z substancjami psychoaktywnymi.

3. Nauczyciele

- nauczyciele potrafią rozpoznawać wczesne objawy uzależnienia,
- nauczyciele poznają sposoby interwencji w sytuacjach spożywania przez uczniów alkoholu czy zażywania narkotyków,
- nauczyciele podnoszą swoje kompetencje wychowawcze związane z umiejętnością wczesnej diagnozy problemów osobowościowych, społecznych swoich wychowanków, tak, aby przeciwdziałać pojawianiu się zachowań niebezpiecznych.

5.4 TREŚCI PROGRAMU PROFILAKTYKI ZE WSKAZANIEM ADRESATA

1. Uczniowie (z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ucznia oraz rodzaju grup ryzyka)

- urzeczywistnianie wartości i przestrzeganie norm społecznych,
- uczenie najważniejszych umiejętności psychologicznych i społecznych, np.: umiejętności radzenia sobie ze stresem, nawiązywania

i podtrzymywania dobrych kontaktów z ludźmi, odpierania presji otoczenia i grupy rówieśniczej itp.,

- rozwijanie umiejętności prowadzenia zdrowego trybu życia,
- motywowanie do podejmowania osobistych wyborów i postanowień przez uczniów,
- uczenie akceptowanych społecznie sposobów spędzania czasu wolnego,
- przekazanie rzetelnej i adekwatnej wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych.

2. Rodzice

- podnoszenie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców (grupy edukacyjne i wsparcia),
- udział rodziców w określaniu kierunków działań profilaktycznych,
- udział rodziców w rozwiązywaniu konfliktów klasowych i szkolnych,
- pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów dziecka.

3. Nauczyciele

- prezentowanie prawidłowych wzorców zachowań przez nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- podnoszenie wiedzy i doskonalenie kompetencji wychowawczych nauczycieli,
- rozwijanie umiejętności dobrej współpracy nauczyciele-rodzice,
- wyciąganie odpowiednich konsekwencji przez nauczycieli i innych pracowników szkoły wobec nieprawidłowych zachowań uczniów,
- Podnoszenie umiejętności stosowania w praktyce procedur obowiązujących w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem Szkolnej Polityki Reagowania w Sytuacji Krzywdzenia Dziecka.

5.5 STRATEGIE I METODY REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

1. Strategie informacyjne (metody):

- pogadanka, inne formy spotkań informacyjno - edukacyjnych
- spotkanie ze specjalistą,
- prezentacja filmów,
- praca w oparciu o tekst przewodni (książkę),

- prezentacja teatralna i parateatralna itp.
2. Strategie edukacyjne (metody):
- realizacja znanych programów edukacyjnych,
 - krąg uczuć,
 - rysunki,
 - drama,
 - przedstawienia,
 - burza mózgów,
 - dyskusja,
 - gry i zabawy dydaktyczne,
 - praca w małych grupach,
 - metody pedagogiki zabawy,
 - happeningi,
 - uroczystości szkolne,
 - koncerty zespołów promujących styl życia wolny od uzależnień.
3. Strategie działań alternatywnych (metody):
- koła zainteresowań,
 - koła wolontariatu,
 - wycieczki,
 - festyny,
 - zajęcia i zawody sportowe itp.
4. Strategie interwencyjne (metody):
- interwencja w środowisku domowym ucznia,
 - interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
 - interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez specjalistę),
 - pomoc psychologiczna, pedagogiczna (prowadzona przez specjalistę),
 - terapia specjalistyczna indywidualna, grupowa (prowadzona przez specjalistę).

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ ZAŁOŻEŃ PROGRAMU

Rada pedagogiczna:

- Określa zadania w zakresie profilaktyki.
- Określa zapotrzebowanie na realizację programów profilaktycznych.
- Zgłasza i dyskutuje problemy związane z zachowaniami ryzykownymi na terenie szkoły i sposoby radzenia sobie z nimi

Wszyscy pracownicy szkoły:

- Konsekwentnie działają na rzecz profilaktyki, realizują cele i zadania ujęte w programie.
- Zgłaszają w miarę potrzeb oczekiwania i zmiany związane z korektą i uzupełnieniem działań podejmowanych w ramach profilaktyki.

Dyrektor szkoły:

- Monitoruje pracę nauczycieli i pracowników psychologiczno-pedagogicznych w zakresie profilaktyki.
- Inicjuje i organizuje przedsięwzięcia określone w programie.

Nauczyciele:

- Współpracują z instytucjami wspierającymi wychowanie i profilaktykę, z pracownikami psychopedagogicznymi szkoły i dyrekcją szkoły.
- Integrują zespół klasowy ze szczególnym zwróceniem uwagi na uczniów klas pierwszych.
- Realizują programy prewencyjne bądź elementy tych programów zaakceptowane przez Radę Pedagogiczną i dyrekcję szkoły.
- Biorą udział w szkoleniach na temat profilaktyki; mają możliwość samodzielnego opracowywania programów prewencyjnych.
- Dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji uczniów w klasie. Wyposażają uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Prowadzą działania mediacyjne w sytuacji konfliktu między uczniami.
- Realizują zadania zawarte w programie we współpracy z rodzicami uczniów.
- Prowadzą szkolenia w ramach spotkań z rodzicami.

Pracownicy psychologiczno-pedagogiczni:

- Koordynują działania dotyczące zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów oraz analizują przyczyny niepowodzeń szkolnych.
- Określają formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Podejmują działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze Szkolnego Programu Profilaktyczno - Wychowawczego w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli.
- Wspierają działania opiekuńczo-wychowawcze wynikające z niniejszego programu.
- Prowadzą współpracę z instytucjami wspierającymi realizację zadań profilaktycznych

5.6 SZCZEGÓŁOWY PLAN OGÓLNO SZKOLNYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH 0-5

I. ZAGROŻENIA, JAKIE NIESIE ŚWIAT

Lp.	Cel	Zadania do realizacji (Czynniki chroniące)	Formy realizacji	Realizator- odpowiedzialny
1.	Poprawa bezpieczeństwa uczniów	<p>A. Uświadomienie zagrożeń związanych z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpieczeństwem podczas wakacji • bezpieczeństwem w domu (niewłaściwe używanie gazu, elektryczności, niebezpiecznych przedmiotów); • kontaktami z obcymi osobami; • kontaktami ze zwierzętami – zasady postępowania; • bezpieczeństwem na podwórku i na ulicy; • (zabawy w pobliżu niebezpiecznych miejsc, ruch drogowy, środki pirotechniczne); • Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego; • bezpieczeństwem w szkole (przestrzeganie norm i zasad funkcjonowania na terenie szkoły, wdrażanie do bezpiecznego wypoczynku); • Rozpoznanie zagrożeń społecznych. 	<p>konkurs plastyczny</p> <p>pokazy, warsztaty, pogadanki, wycieczki, konkursy plastyczne, projekcje filmowe, spotkania z funkcjonariuszami Straży Pożarnej</p> <p>rozmowy, godziny wychowawcze</p> <p>pokaz, pogadanka na temat „Postępowanie ze zwierzętami” godz. wychowawcze. spotkania z funkcjonariuszami Straży Miejskiej</p> <p>egzamin na kartę rowerową</p> <p>godziny wychowawcze, treści przedmiotowe</p> <p>ankieta</p>	<p>nauczyciel plastyki</p> <p>nauczyciele, wychowawcy, funkcjonariusze Straży Pożarnej, kier. świetlicy, pedagog/psycholog szkolny</p> <p>wychowawcy funkcjonariusz Straży Miejskiej wychowawcy funkcjonariusze Straży Miejskiej pedagog/psycholog</p> <p>n-1 BRD wychowawcy, nauczyciele pedagog/psycholog szkolny</p> <p>wychowawcy pedagog/psycholog</p>

		B. Dbanie o bazę lokalową pod względem stosowania przepisów przeciwpożarowych i BHP	przeglądy instalacji, droga ewakuacji, ćwiczenie sposobów zachowań w sytuacjach zagrożeń	Dyrektor, kierownik administracyjny, inspektor BHP
--	--	---	--	--

I. ZAGROŻENIA, JAKIE NIESIE ŚWIAT

Lp.	Cel	Zadania do realizacji (Czynniki chroniące)	Formy realizacji	Realizator- odpowiedzialny
2.	Uświadomienie niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami	<p>A. Przekazywanie wiedzy na temat uzależnień od:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nikotyny – klasy IV; • Alkoholu – klasy V; • narkotyków, leków – klasy IV i V; • telewizji i komputera – klasy IV i VI; • gier hazardowych – IV i VI; • jedzenia (bulimia, anoreksja) – kl. V i VI <p>B. Wdrażanie do zachowań prozdrowotnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowanie wzorców zdrowego życia; • regularne posiłki, • branie odpowiedzialności za swoje decyzje; • ćwiczenie umiejętności odmawiania (postawa asertywna) <p>C. Uświadomienie związku uzależnień z przejawami łamania prawa</p> <p>D. Poradnictwo dla rodziców</p> <p>E. Pogłębienie wiedzy przez nauczycieli na temat uzależnień</p> <p>F. Współpraca z różnymi instytucjami</p>	<p>Godziny wychowawcze, programy profilaktyczne,</p> <p>Treści programowe przedmiotów min. przyroda, technika, w-f, przerwy na świeżym powietrzu</p> <p>Konkursy projekcje filmów, prelekcje, dyskusje, pogadanki, warsztaty, spotkania ze specjalistami wspólne śniadania klasowe, obiady szkolne dbanie o przestrzeganie regulaminu przerw pogadanki, zajęcia relaksacyjne pogadanki funkcjonariuszy, Straży Miejskiej,</p> <p>wywiadówki, porady, konsultacje, szkolenia, spotkania ze specjalistami</p> <p>studia podyplomowe, kursy, kursy kwalifikacyjne, warsztaty, szkolenia</p>	<p>wychowawcy, pedagog/psycholog, przeszkoleni nauczyciele, przedstawiciel służby zdrowia, świetlica terapeutyczna</p> <p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog/psycholog przeszkoleni przedstawiciel służby zdrowia</p> <p>funkcjonariusz Straży Miejskiej, kurator</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni prelegenci</p> <p>specjaliści, uczelnie, CEN specjaliści: PPP,</p>

			badania, prelekcje, opinie, konsultacje, materiały informacyjne	Kurator, insp. Ds. nieletnich, prac. socjalny MOPS
--	--	--	---	--

II . PRAWA DZIECKA, PRAWA CZŁOWIEKA

Lp.	Cel	Zadania do realizacji (Czynniki chroniące)	Formy realizacji	Realizator- odpowiedzialny
1.	Zapoznanie uczniów z przysługującymi im prawami i obowiązkami	<p>Przekazanie wiedzy na temat norm i zasad funkcjonowania w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kodeks Ucznia, • kryteria oceny z zachowania • wewnętrzny system oceniania, • rola i zadania Samorządu Uczniowskiego. <p>Przybliżenie uczniom genezy dokumentów dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praw Dziecka zawartych w Konwencji, • aktów prawnych poruszających prawa człowieka (Konstytucja RP, Karta Praw Człowieka). <p>Wolontariat Caritas</p>	<p>godziny wychowawcze konsultacje, wystawy, apele, bieżące informacje w gablocie SU, Dzień Życzliwości</p> <p>dyżurowanie uczniów</p> <p>w załączniku</p> <p>lekcje historii, zajęcia z pedagogiem szkolnym, wystawy, przedstawienia</p> <p>praca wytwórcza-lalka z różnych stron świata, akcje na rzecz uboższych.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, Rzecznik Praw Ucznia, opiekun SU,</p> <p>wszyscy n-le</p> <p>pedagog szkolny, autorki programu, pozostali nauczyciele</p> <p>nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny,</p> <p>nauczyciele wych. na-l plastyki i techniki, prowadzący koła plastyczne katecheta</p>

III . I. ZDROWIE PSYCHICZNE I FIZYCZNE

Lp.	Cel	Zadania do realizacji (Czynniki chroniące)	Formy realizacji	Realizator- odpowiedzialny
1.	Wdrażanie do systematycznego dbania o swoje zdrowie i estetykę wyglądu	<p>Uświadomienie wpływu higieny i estetyki wyglądu na zdrowie, samopoczucie i kontakty międzyludzkie.</p> <p>Kształtowanie nawyków higienicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie chorobom (min. HIV), • zdrowe formy spędzania czasu wolnego, • wskazanie prawidłowej diety • w zależności od wieku (min. otyłość) <p>Wspomaganie prawidłowego rozwoju dziecka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diagnoza lekarska, • diagnoza logopedyczna • korekta wad (postawy, mowy, zgryzu), • rozwijanie sprawności fizycznej, • wyposażenie sal zgodnie z potrzebami rozwojowymi dzieci. <p>Korzystanie z opieki medycznej</p>	<p>godziny wychowawcze, zajęcia „Przygotowanie do życia w rodzinie, zajęcia wychowania fizycznego, projekcje filmowe, spacer, wycieczki.</p> <p>dyskusje, pogadanki, warsztaty, kółka zainteresowań, szkolne obiady, Miesiąc Zdrowego Odżywiania Koło Pierwszej pomocy</p> <p>zajęcia świetlicowe</p> <p>ćwiczenia praktyczne ratownictwa medycznego</p> <p>porady, konsultacje, kontrola lekarska, badania, opinie, prelekcje, terapia logopedyczna, zajęcia korekty wad postawy</p> <p>korzystanie z gabinetu lekarskiego</p>	<p>nauczyciel, wychowawca, pedagog,</p> <p>nauczyciele, intendenta, kucharki</p> <p>świetlica terapeutyczna</p> <p>świetlica terapeutyczna</p> <p>lekarz, pielęgniarka, specjalista, logopeda, terapeuta</p> <p>pielęgniarka</p>

III . II. ZDROWIE FIZYCZNE I PSYCHICZNE

Lp.	Cel	Zadania do realizacji (Czynniki chroniące)	Formy realizacji	Realizator- odpowiedzialny
2.	Wspieranie rozwoju psychicznego	<p>Podmiotowe traktowanie ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie własnej wartości, • rozwijanie indywidualnych zdolności i zainteresowań, • pomoc w kompensowaniu deficytów rozwojowych, • zajęcia dla rodziców, <p>Ukazanie właściwych form komunikowania i funkcjonowania w grupie</p> <p>Kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów</p> <p>Współpraca z rodzicami</p> <p>Współpraca z instytucjami</p>	<p>programy profilaktyczne kółka zainteresowań, zajęcia w świetlicy terapeutycznej, zajęcia terapii pedagogicznej i logopedycznej, pomoc w odrabianiu lekcji, wywiadówki, rozmowy, konsultacje</p> <p>treningi, warsztaty, drama, zajęcia w ramach wymienionych wcześniej programów profilaktycznych</p> <p>programy profilaktyczne (jw.), godziny wychow., terapia grupowa i indywidualna</p> <p>wywiadówki, spotkania, konsultacje, imprezy szkol.</p> <p>badania kontrolne, konsultacje z specjalistami PPP, ZOZ, Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, kierownik świetlicy pedagog, psycholog, logopeda, terapeuta przedstawiciel służby zdrowia.</p> <p>pedagog, psycholog, przeszkoleni nauczyciele,</p> <p>psycholog, terapeuta, pedagog, przeszkoleni n-le</p> <p>dyrekcja, nauczyciele,</p> <p>pedagog, wychowawca, specjaliści</p>

IV. PRZEMOC W SZKOLE I W DOMU

Lp.	Cel	Zadania do realizacji (Czynniki chroniące)	Formy realizacji	Realizator- odpowiedzialny
1.	Zapobieganie różnym formom przemocy na terenie szkoły	<p>Uświadomienie mechanizmów przemocy uczniom, nauczycielom i rodzicom oraz minimalizowanie jej przejawów w środowisku szkolnym</p> <p>Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze swoimi emocjami</p> <p>Realizacja programów</p> <p>Diagnozowanie i interweniowanie w przypadkach zaistniałej przemocy</p>	<p>podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, treningi umiejętności wychowawczych, warsztaty, terapia, rozmowy indywidualne porady, konsultacje, pedagogizacja</p> <p>Zespół Wychowawczy</p> <p>terapia indywidualna i grupowa, socjoterapia, psychoterapia.</p> <p>ankiety, testy, wywiady, rozmowy.</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy, kierownik świetlicy, pedagog, psycholog, terapeuta. psycholog, pedagog, terapeuta. Prac.PPP-5 wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny.</p>
2.	Zapobieganie różnym formom przemocy w domu	<p>Otaczanie szczególną opieką wychowawczą i terapeutyczną uczniów dotkniętych przemocą (fizyczną, psychiczną, emocjonalną, seksualną)</p> <p>Wspomaganie rodziców w przewyciężaniu problemów wychowawczych i egzystencjonalnych</p> <p>Współpraca z instytucjami</p>	<p>pomoc rzeczowa i finansowa, dożywianie interwencje, porady.</p> <p>wspieranie osób współ-uzależnionych „Szkoła dla rodziców”</p> <p>konsultacje, interwencje</p>	<p>wychowawca, psycholog, pedagog, terapeuci i inni specjaliści</p> <p>pedagog -terapeuta, psycholog</p> <p>dzielnicowy, insp.ds.nieletnich, kurator</p>

5.7 SZCZEGÓŁOWY PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH 6-8 oraz oddziałów gimnazjalnych

CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE (ZADANIA DO REALIZACJI)	ODPOWIEDZIALNI	EFEKTY ODDZIAŁYWAŃ
<p>Agresja słowna i fizyczna. Zachowania aspołeczne mające formy przemocy emocjonalnej, słownej i psychicznej (np. zastraszanie, poniżanie, wykluczenie)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Omówienie z uczniami etiologii, mechanizmów oraz metod radzenia sobie z agresją. ➤ Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami, zapisami Statutu i WSO zachowania. ➤ Organizowanie zajęć warsztatowych z zakresu kluczowych kompetencji społecznych. ➤ Projekcja na godzinach wychowawczych i innych zajęciach dostępnych filmów profilaktycznych. ➤ Opracowanie klasowych kontraktów lub innych form umowy, dotyczących eliminacji zachowań agresywnych. ➤ Indywidualne konsultacje i opieka psychologiczna. ➤ Organizowanie spotkań z funkcjonariuszami 	<p>dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog szkolny, funkcjonariusze policji i Straży Miejskiej, psychologowie i pedagogowie Fundacji Ocaleni, nauczyciel biblioteki szkolnej, trenerzy i terapeuci Gdańskiego Centrum Uzależnień, psychologowie i pedagodzy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 5</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem w sytuacjach kryzysowych. ➤ zwiększenie współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym w oddziaływaniach profilaktycznych. ➤ poszerzenie wiedzy rodziców/prawnych opiekunów,

	<p>policii i Straży Miejskiej dotyczące odpowiedzialności osób nieletnich wobec prawa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacja miejskich programów chroniących młodzież przed przemocą i wykorzystaniem w Internecie. ➤ Działania Zespołu Wychowawczego polegające na rozwiązywaniu konfliktów, mediacjach w środowisku uczniowskim, przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia i szerzeniu się hejtingu w klasach i szkole. ➤ Organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego: pozalekcyjne zajęcia sportowe, kółka zainteresowań, imprezy szkolne i klasowe, wyjścia do kina, teatru itp. ➤ Organizowanie zajęć terapeutycznych i socjoterapeutycznych. ➤ Zapoznanie uczniów z dostępną w bibliotece literaturą dotyczącą poruszanych problemów. ➤ Zapoznanie z procedurami i przepisami prawnymi dotyczącymi ucznia jako ofiary 		<p>nauczycieli i uczniów dotyczącej odpowiedzialności prawnej nieletniego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skuteczne zapobieganie szerzeniu się agresji i przemocy, minimalizowanie ich skutków.
--	--	--	--

	<p>i sprawcy przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Przeprowadzanie szkoleń dla rodziców podczas zebrań z rodzicami. Dostarczenie informacji rodzicom na temat różnych przejawów agresji wśród młodzieży i jej przyczyn. ➤ Ścisła współpraca wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa, dyrekcji ze środowiskiem lokalnym. 		
<p>Zjawisko cyberprzemocy, zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z mediów (Internet, TV, radio, czasopisma), Współczesne zagrożenia związane z przebywaniem młodych ludzi w sieci – zjawiska hejtingu, stalkingu, sextingu, groomingu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diagnozowanie środowiska pod kątem zagrożenia cyberprzemocą. ➤ Organizowanie zajęć warsztatowych, godzin wychowawczych, udział w akcjach i kampaniach profilaktycznych. ➤ Projekcja filmów dotyczących omawianego zagadnienia. ➤ Organizowanie zajęć warsztatowych związanych z zagrożeniami współczesnego świata, w tym zagrożeń z niekontrolowanego korzystania z Internetu. ➤ Organizowanie wycieczek, rajdów, koncertów, wystaw, i innych form zajęć pozalekcyjnych 	<p>dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog szkolny, Wolontariusze Fundacji Ocaleni</p> <p>Wychowawcy klas Psycholog szkolny Funkcjonariusze Straży Miejskiej i policji Fundacja Cudów Szafa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadomienie zagrożeń wynikających z przebywania w sieci. ➤ poznanie alternatywnych, pozytywnych form spędzania czasu wolnego. ➤ nabycie umiejętności świadomego korzystania ze

	jako alternatywy spędzania czasu wolnego.	Młodzieżowy Dom Kultury na Morenie	<p>środków masowego przekazu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenie czujności rodziców/opiekunów prawnych na wszelkie niebezpieczeństwa wynikające z korzystania z mediów. ➤ uświadomienie rodzicom zagrożeń wynikających z niekontrolowanego korzystania z mediów przez ich dzieci.
Palenie papierosów, picie alkoholu, środki psychoaktywne, w tym	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podejmowanie tematyki profilaktycznej, programów prewencyjnych lub ich elementów dotyczących problematyki antynikotynowej i antyalkoholowej (np. program Unplugged, 	dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog szkolny,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadomienie zagrożeń wynikających z kontaktu

<p>tzw. „nowe narkotyki” – dopalacze</p> <p>Uzależnienia niechemiczne (np. od komputera i Internetu)</p>	<p>Golden Five, Fred goes net”).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Projekcja na godzinach wychowawczych i innych zajęciach dostępnych filmów profilaktycznych. ➤ Udział w akcjach promujących zdrowy styl życia (Np., Zachowaj Trzeźwy Umysł, Znajdź właściwe rozwiązanie). ➤ Wzmocnienie kontroli w miejscach, w których uczniowie podejmują zachowania ryzykowne. ➤ Przygotowanie referatów, prezentacji, projektów przez uczniów na temat zagrożeń płynących z uzależnień. ➤ Organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego: pozalekcyjne zajęcia sportowe, kółka zainteresowań, imprezy szkolne i klasowe, wyjścia do kina, teatru itp. ➤ Udział w zajęciach oferowanych przez instytucje świadczące pomoc w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień. ➤ Informowanie rodziców/ opiekunów prawnych 	<p>pielęgniarka szkolna, koordynatorzy z ramienia poradni terapeuci Gdańskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień</p> <p>Nauczyciele realizatorzy kolejnych edycji programu 6-10-14</p>	<p>z substancjami psychoaktywnymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wzrost świadomości wychowawczej rodziców w zakresie profilaktyki. ➤ uświadomienie konsekwencji prawnych związanych z łamaniem prawa dotyczącego posiadania środków odurzających. ➤ promowanie pozytywnych wzorców związanych z ekologicznymi postawami wobec własnego zdrowia, wzrost świadomości
--	---	--	--

	<p>o ofercie instytucji pomocowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów z dostępną w bibliotece lekturą dotyczącą poruszanych problemów. ➤ Organizowanie szkoleń, warsztatów, spotkań mających na celu dostarczenie nauczycielom wiedzy o profilaktyce uzależnień. ➤ Promowanie zdrowego stylu życia, pozytywnych wzorców dbałości o własne zdrowie. 		<p>znaczenia konstruktywnych postaw młodych ludzi wobec problemów związanych z własnym zdrowiem, profilaktyką chorób, wagi aktywności fizycznej dla utrzymania zdrowia.</p>
Nierealizowanie obowiązku szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diagnozowanie przyczyn nieusprawiedliwionej absencji szkolnej uczniów. ➤ Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w celu ustalenia sytuacji socjalnej oraz warunków wychowawczych dziecka. ➤ Systematyczna współpraca z kuratorami zawodowymi SR dla nieletnich i społecznymi. ➤ Cykliczne (raz w m-cu) monitorowanie frekwencji uczniów. Wystosowywanie upomnień do rodziców, którzy zaniedbują 	<p>dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny pracownicy socjalni Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie i MOPS</p> <p>kuratorzy sprawujący nadzór na uczniami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ diagnoza indywidualnych potrzeb ucznia, określenie przyczyn jego niepowodzeń szkolnych oraz dostosowanie odpowiednich form pomocy pp przynoszą wymierne efekty w postaci

	<p>obowiązek regularnego posyłania dzieci do szkoły.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uświadamianie rodzicom konsekwencji dotyczących zaniedbań w zakresie sprawowania władzy rodzicielskiej. ➤ Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów, udzielanie w zależności od indywidualnych potrzeb stosownej pomocy p-p (ujęte w Kartach Pomocy Psychologicznej lub IPET-ach) w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym, a w konsekwencji nieusprawiedliwionej absencji. ➤ Zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami zawartymi w przepisach szkolnych (statucie szkoły, WSO przedmiotowych, WSO zachowania). ➤ Kierowanie wniosków z prośbą o wydanie stosownych zarządzeń opiekuńczych lub wychowawczych w przypadku stwierdzenia rażących zaniedbań w wykonywaniu władzy rodzicielskiej. 		<p>systematycznej realizacji obowiązku szkolnego dziecka oraz poprawy wyników w nauce.</p>
--	--	--	--

<p>Zaburzenia w zdrowym stylu życia, a przede wszystkim odżywianiu: (diety restrykcyjne: bulimia, anoreksja).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Omawianie zagadnień dot. prawidłowego odżywiania na lekcjach biologii, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, edukacji dla bezpieczeństwa oraz na godzinach wychowawczych: <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowe odżywianie (anoreksja, bulimia, diety restrykcyjne), - higiena, - czynny i bierny wypoczynek, - pierwsza pomoc przedmedyczna. ➤ Udział w programie promocji zdrowia „Trzymaj formę”. ➤ Propagowanie aktywności ruchowej: <ul style="list-style-type: none"> - organizacja wycieczek szkolnych, - organizacja wycieczek rowerowych, - organizacja pieszych rajdów, - aktywny udział w imprezach sportowych, (np. Dzień Sportu, zaj. taneczne, judo) oraz w zawodach szkolnych i międzyszkolnych. 	<p>dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna,</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenie świadomości na temat prawidłowego odżywiania. ➤ zdobycie umiejętności rozwiązywania problemów i pokonywania trudności związanych z okresem dojrzewania. ➤ wiedza na temat chorób XXI wieku i zagrożeń z nimi związanych. ➤ uświadomienie znaczenia aktywności fizycznej dla rozwoju młodego organizmu.
---	--	--	---

			<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznanie alternatywnych, pozytywnych form spędzania czasu wolnego.
Dewastacja mienia szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów ze Statutem szkoły i obustronne respektowanie jego przepisów. ➤ Przestrzeganie i poszanowanie obowiązujących na terenie szkoły regulaminów. ➤ Zapoznanie młodzieży z odpowiedzialnością prawną dotyczącą dewastacji w miejscach publicznych. ➤ Dbanie o wystrój sal lekcyjnych, korytarzy oraz sprzętu i wyposażenia szkoły. 	dyrektor, wychowawcy klas, nauczyciele, psycholog szkolny,	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem w sytuacjach kryzysowych. ➤ zwiększenie współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym w oddziaływaniach profilaktycznych. ➤ poszerzenie wiedzy rodziców/prawnych opiekunów,

			<p>nauczycieli i uczniów dotyczącej odpowiedzialności prawnej nieletniego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skuteczne zapobieganie zniszczeniom mienia szkolnego.
<p>Wulgaryzmy, brak kultury osobistej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Konsekwentne reagowanie na przejawy wulgarnego , niestosownego zachowania się uczniów, przejawy wulgaryzmów w pracach, wytworach ,zeszytach szkolnych. ➤ Zajęcia warsztatowe w ramach godzin wychowawczych, lekcji języka polskiego dotyczące troski o jakość języka polskiego używanego przez młodzież. ➤ Zajęcia związane z formą zachowania się w różnych sytuacjach społecznych i grupach społecznych. ➤ Rozmowy wychowawcze dotyczące rozwiązywania sytuacji wychowawczych 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, dyrektor, psycholog szkolny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapobieganie wulgaryzacji języka jako jednego z przejawów rozluźnienia norm i zasad życia społecznego, ➤ zwiększenie świadomości na temat związku dbałości o język z innymi przejawami zachowania się

	<p>związanych z nieaprobowanymi społecznie przejawami zachowania się uczniów na terenie szkoły, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych, a także poza szkołą.</p>		<p>w różnych sytuacjach społecznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapobieganie niestosownym formom zachowania się młodzieży w relacji ja – ja, ja – dorosły, ja – rówieśnicy, ➤ dbałość o zasady kulturalnego zachowania się w oparciu o normy życia społecznego w różnych sytuacjach.
<p>Wczesna inicjacja seksualna</p>	<p>Zajęcia z zakresu mechanizmów dojrzewania płciowego młodego , człowieka, potrzeb biologicznych , emocjonalnych, psychologicznych człowieka.</p> <p>Zajęcia z zakresu odpowiedzialnego podejmowania współżycia seksualnego oraz konsekwencji wczesnej inicjacji seksualnej,</p>	<p>Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie</p> <p>Nauczyciel biologii</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Higienistka szkolna</p> <p>Psychologowie</p> <p>i położne Fundacji Trzeźwość</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wyposażenie młodych ludzi w rzetelną wiedzę na temat fizjologii człowieka, procesów dojrzewania seksualnego, ➤ zapobieganie zjawisku

	<p>a także wpływem pornografii na psychikę młodego człowieka.</p> <p>Zajęcia warsztatowe z zakresu zachowań ryzykownych – np. spożywania alkoholu w czasie ciąży.</p> <p>Zajęcia związane z podejmowaniem ryzykownych zachowań związanych z seksualnością człowieka – sponsoringu, sextingu, groomingu dla uczniów, nauczycieli, rodziców.</p>	<p>Wolontariusze Fundacji Ocaleni Psychologowie poradni psychologiczno - pedagogicznej</p>	<p>niechcianej ciąży u osób nieletnich,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zapobieganie zagrożeniom związanym z patologiami zachowań seksualnych i wykorzystania seksualnego w sieci. ➤ zwiększenie czujności wychowawczej rodziców poprzez podnoszenie tematów zagrożeń współczesnego świata.
--	--	--	--

5.8 PROCEDURA EWALUACJI

1. CELE

a) ewaluacja kształtująca:

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu profilaktycznego,
- poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji,
- określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli, rodziców) do realizacji programu.

b) ewaluacja końcowa:

- dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu profilaktycznego,
- uzyskanie opinii (od uczestników, od przedstawicieli środowiska lokalnego itp.) o wartości zrealizowanego programu profilaktycznego.

2. KRYTERIA EWALUACJI

a) kryterium zgodności:

- zgodność efektów programu z założonymi celami,
- zgodność celów programu z potrzebami (adresatów programu, środowiska lokalnego itp.),
- zgodność wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu z zaplanowanymi w programie.

b) kryterium efektywności:

- zmniejszenie ilości zachowań (patologicznych, ryzykownych) u młodzieży,
- poprawa klimatu szkoły (w zakresie przewidzianym w programie),
- wzrost kompetencji wychowawczych u nauczycieli, rodziców itp.

3. METODY ZBIERANIA INFORMACJI

a) **metody bezpośrednie:** obserwacja, analiza odpowiednich dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, metoda dialogowa itp.

b) **metody pośrednie:** badania kwestionariuszowe: ankiety, kwestionariusze badania postaw, techniki socjometryczne, wypracowania uczniów.

4. OPRACOWANIE I PREZENTACJA WYNIKÓW BADAŃ

5. PODMIOTY WSPÓLPRACUJĄCE ZE SZKOŁĄ W REALIZACJI ZADAŃ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH

Współpraca z rodzicami:

1. Systematyczne spotkania nauczycieli z rodzicami.
2. Zebrania ogólne rodziców, Rady Rodziców spotkania z Dyrektorem Szkoły.
3. Indywidualne spotkania nauczycieli z rodzicami.
4. Tematyczne spotkania dla rodziców ze specjalistami.
5. Zapoznanie rodziców z:
 - zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno – wychowawczymi w danej klasie i szkole,
 - przepisami dotyczącymi zasad oceniania klasyfikowania i promowania uczniów,
 - organizacją opieki psychologiczno-pedagogicznej, harmonogramem zajęć poza lekcyjnych organizowanych przez szkołę,
 - Statutem Szkoły.
6. Udział rodziców w podejmowaniu różnych decyzji istotnych dla pracy szkoły: Rada Rodziców, rady klasowe rodziców, indywidualne inicjatywy rodziców.
7. Współdziałanie z rodzicami podczas organizowania wycieczki uczniów – wycieczki, biwaki i inne imprezy.
8. Zapraszanie rodziców do współdziałania w realizacji niektórych zagadnień programowych.
9. Angażowanie rodziców do wykonywania prac na rzecz szkoły.
10. Uhonorowanie rodziców najbardziej zaangażowanych w prace na rzecz szkoły – wręczenie podziękowania podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego.

Współpraca szkoły ze środowiskiem:

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna:

- korzystanie z zaleceń poradni podczas pracy z uczniem mającym trudności w nauce lub zaburzenia w zachowaniu;
- kierowanie uczniów z problemami dydaktyczno-wychowawczymi na badania, konsultacje;
- zapraszanie pracowników na spotkania z nauczycielami, rodzicami prowadzenie warsztatów, szkoleń;

2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- finansowanie obiadów oraz zakupu podręczników i przyborów szkolnych dzieciom z rodzin najuboższych;
- współudział uczniów w akcjach dobroczynnych, organizowanych przez MOPR, np. „Podziel się posiłkiem”;
- udział pedagoga szkolnego w spotkaniach dotyczących: zakładania Niebieskiej Karty, Posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie;

3. Policja/Straż Miejska:

- spotkania uczniów z policjantem – pogadanki nt. „Bezpieczna droga do szkoły”, „Przestępczość i odpowiedzialność nieletnich”, „Bezpieczeństwo w czasie ferii zimowych i wakacji letnich”;
- współpraca w zakresie rozwiązywania poważnych problemów wychowawczych z uczniami.

4 . Świetlica środowiskowa:

- ścisły kontakt w zakresie zapewniania opieki, pomocy dydaktyczno-wychowawczej i materialnej dzieciom z rodzin najuboższych i zagrożonych,
- współpraca w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom z tych rodzin.

5. Kościół:

- udział sztandaru szkolnego w uroczystościach kościelnych o wymowie patriotycznej (np. 3 Maja, Święto Niepodległości),
- udział przedstawicieli kościoła w uroczystościach szkolnych,
- udział w rekolekcjach wielkopostnych.

6. Sąd:

- współpraca w zakresie przydzielania kuratorów sądowych uczniom wchodzącym w konflikt z prawem,
- spotkania i rozmowy z kuratorami nt. podopiecznych (sytuacja rodzinna, wyniki w nauce, zachowaniu).

7. Szkoły:

- organizowanie międzyszkolnych imprez sportowych;
- współpraca podczas organizowania konkursów przedmiotowych;
- udział nauczycieli w pracach komisji egzaminacyjnych,;
- wycieczki do gimnazjum – spotkania z dyrektorem, nauczycielami i uczniami;

8. Dom Dziecka:

- systematyczny kontakt z wychowawcami w sprawie wychowanków

9 Gdańskie Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom- GCPU

- konsultacje
- szkolenia
- dofinansowanie projektów profilaktycznych

7. Ważne telefony w rejonie Gdańska, pod którymi można uzyskać informacje lub pomoc

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” - telefon informacyjno-interwencyjny	0-800 200 002
Centrum Interwencji Kryzysowej PCK	(58) 511 01 21 (58) 511 01 22
Centrum Pomocy Dziecku i Rodzinie	(58) 341 10 42
Centrum Praw Kobiet	(58) 341 79 - 15
Komitet Ochrony Praw Dziecka	0-502 034 728
Kuratorzy Sądowi	(58) 32 13 454
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	(58) 524 31 17
Ośrodek Terapii Dzieci i Młodzieży z Rodzin Alkoholowych	(58) 347 89 30
Punkt Konsultacyjny „MONAR-u” (Instruktorzy ds. Terapii uzależnień całą dobę udzielają konsultacji. Można też składać zamówienia na prelekcje z rodzicami, nauczycielami, uzależnionymi)	(58) 302 04 42
Ośrodek Profilaktyki i Edukacji Psychologicznej Towarzystwa Profilaktyki Środowiskowej "Mrowisko"	(58) 552 00 26
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna nr 5	(58) 348 72 82
Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień od Alkoholów	(58) 320 02 56
Straż Miejska w Gdańsku	(58) 301 30 11 986
VIII Komisariat Policji w Gdańsku	(58) 321 68 22
Środowiskowy Dom Samopomocy dla Dzieci i Młodzieży Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry „Fosa”	(58) 344 96 00

**SPIS PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH
REALIZOWANYCH W SP1 W ROKU SZKOLNYM 2017-2018**

1. „Warzywa i owoce”,
2. „Zdrowe śniadanie” ,
3. „6-10-14”,
4. „Graj odmawiaj”,
5. „Stop przemocy”,
6. „Parpusiaki”,
7. „Cukierki”,
8. „Spójrz inaczej”,
9. „Saper”,
10. „Unplugged”,
11. „Dopalacze- nowe zagrożenie”,
12. „Fred goes_net”,
13. „Golden Five”.